

ლიტერატურის მუზეუმი

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია * LITERATURULI SAQARTVELO * ЛИТЕРАТУРУЛИ САКАРТВЕЛО

2 აგვისტო, 2013 წ.

№55 (3665)

გამოცემის 77-ე ფენი

ვასი 1 ლარი

2 აგვისტო – ელიონი – უცხოდესასა და უცხოეთა ასეთი ანგელოზის ძღე

სრულიად საქართველოს პათოლიკოს-პატრიარქის
ილია II-ის დაბადების 80 და აღსაყდრების 35 წლისთავზე
რადიო „ივანიაშვი“ ნარმოთებული მილოცვის სიტყვა

დიდის მოქრძალებით მოგესალმებით,
თქვენი უნმიდესობა! ჩვენი ძვირფასო
პატრიარქი!

ქართველი ერის ისტორიის ყველაზე უმ-
ძიმეს დროში მობრძანდით თქვენ „მზიანი
ლამის ეტრატით“ და მზებულის ლამები-
ში საქართველოს მოუკლინეთ ღვთიური
ნათება.

დიდი (ჟუჟუნა) წვიმა რომ მოვა უდაბ-
ნოში – ჯერ მდინარებს აადიდებს და მე-
რე ბალასაც ამოიყვანს მინიდან – ეგრეთ-
ვე თქვენ, თქვენი ლოცვებით აღმოაცენეთ
რწმენის მდელოები ქართველთა სულის
უდაბნოში, შექმნით იმედის ოაზისები; გა-
აცოცხლეთ ყოველივე სულთან კავშირში
მყოფელი: მუსიკა, პოეზია, მხატვრობა...
იმედი...

თქვენ, თავად მხატვარმა და შემოქ-
მედმა, საგალობლების შემქმნელმა, თქვე-
ნი მადლით აკურთხეთ ქართველი კაცის
ღვთიური გენეტიკური კოდი და იხსენით
იგი ეშმაკის (სატანის) ხელისაგან...

საბედისნერო უამს თქვენ გადაარჩი-
ნეთ მინა და მამული, რომელზედაც ჩვენ
კცხოვრობთ დასაბამითგან (...) და აღამაღ-
ლეთ მუნ „ტაძართა სიმფონია“ და სრული-
ად ახალი რეალობა შექმნით.

თქვენ შეალწიეთ უძველეს (საკალურ)
ისტორიულ პროვინციათა სიღრმეში და შა-
ტილში პირველ ტაძარს ჩაუყარეთ საფუძ-
ველი! იქ, არასოდეს არც ერთი ეპისკოპოსი
არ შესულა, არამც თუ პატრიარქი – არცა
რომელთამე საუკუნეთა წიაღ!

ეს დიდი ენერგეტიკული ნათება, უმთვა-
რო დამეთა ისტორიაში, თქვენ მოჰყოინეთ
„ქალდეურ ქალაქთა“ ჩაშლილ ნამსხვრე-
ვებს, რომლებმაც XXI საუკუნეში მოიტა-
ნეს უძველეს დროთა სუნთქვა.

ვერავინ იტყვის იმას, რაც არ თქმულა
მზისკეშეთში!..

თქვენი აქ ყოფნის სიხარულს ვულოცავ
ქართველ ხალხს, – უფლის ამ უჩვეულო
ჯილდოს, – ამ ხთონური მტრების შემოტე-
ვის და სულიერი (ასევე ფიზიკური) მერყე-
ობის უამს, სიმურთა დენასა და ხორშაკთა
ფრფენაში.

თქვენ – 35 წელი გედოთ ხელი სარე-
ცელზე მწოდლარე ერის პულსზე (მაჯაზე)
და შეძელით მისი ნამოყენება!

ჩვენი ღრმა რწმენით, თქვენივე კურ-
თხევით და ლოცვით, თითქოს „არსაიდან“ –
მოვიდა კაცი – მადლით მოსილი, უშიში და
გონიერი, ვითარცა კვირია და, ვგონებ, რომ
იგი, ჭეშმარიტად აღასრულებს უფლის ნე-
ბას – ვერსად წავა აქედან!..

მადლობა უფალს, უნმიდესო, თქვე-
ნი მოვლინებისთვის და აქ ყოფნისთვის ამ
უფალ უამს! ღმერთმა მოგცეთ ჯანმრთე-
ლობა და დიდხანს სიცოცხლე!

საქართველოს მნერალთა ეროვნული
აკადემიის სახელით
კობა-იაკობ-აპა არაბული

თამაზ წივწივაძე:

ბალათარ არაგაცი – როგორც ასეთი!

ბატონო ბალათერ!

ანუ: „ვაჟკაცო მთაში გაზრდი-
ლო, იალაღზედა!..“ იქნებ მთე-
ბიდან ცოტა ბარისკენ ჩამობრ-
ძანდეთ, ნამდვილ ბარში (კვების
ობიექტში) დავსხდეთ და, ჩემთან
რომ ფინანსური საკითხები გაქვს
გასარკვევი, იმ თემაზე ვისაუ-
როთ!

დაიწყე, ბალათერ, – გისმენ!

გვ. 2-3

გენო კალენდია

უფალო, თოვლი მოსულა ღამით,
რა სიმშვიდეა, რა სილამაზე!
თითქო ათასი ციმციმებს კვარი, –
შენგან, ო, შენგან გაკვალულ გზაზე.

ისეთი მზე და გარემო სუფევს,
ისეთი მნათი ანათებს საყდარს,
თითქო იები მოგართვეს წუხელ
წმინდა მამებმა სიონის კართან.

ერისთავის არაბული არაბული

რალათორ პრეზული - რომოც ასეთი!

ბატონი ბალათერ!

ანუ: „ვაჟუაცო მთაში გაზრდილო, იალაღზედა!..“ იქნებ მთებიდან ცოტა ბარისენ ჩამობრძანდეთ, ნამდვილ ბარში (კვების ობიექტში) დავსხდეთ და, ჩემთან რომ ფინანსური საკითხები გაქვს გასარკვევი, იმ თემაზე ვისაუბროთ!

დაიწყე, ბალათერ, – გისმენ!

„ბატონი თამაზ!.. მე რომ ჯერჯე- რობით არაფერი მითქვამს იმაზე, რომ მწერალთა კავშირის წინა ხელისუფ- ლებამ, რომელსაც შენ მეთაურობდი, მწერალთა კავშირის გამომცემლობა „მერანის“ ფართის 75%, „მერნის“ ხელმძღვანელობასთან ერთად, ჩუმად დაირიგეს...“

ბატონი ბალათერ!.. მეც ხომ ჯერ არაფერი მითქვამს იმაზე, რომ თა- ვის დროზე მწერალთა გაერთიანება „ოტარიდმ“ გააკეთა განცხადება, სა- დაც ნათქვამია:

„მთელ საქართველოში გახმაურ- და თამაზ წივნივაძის წერილი – „აიღე შენთვის, შენც ხომ შევარდნაძე არა ხარ!“ – რომელშიც უაღრესად პრინ- ციპულობითა და სიმახვილითაა მხი- ლებული კორუმპირებული სახელმწი- ფო სისტემა. სასიამოვნოა, რომ მარ- თალმა სიტყვამ გამოაფხიზლა ბედს მინდობილი საზოგადოება, აქა-იქ მხარდამჭერთა ხმაც გაისმა, მაგრამ, ცხადია, ეს საკარისი არ არის. საქ- ვეყნო ჭირს ვერ განკურნავს ერთი, ან თუნდაც ათი კაცის სიტყვა. ყველა, ვისაც გვინუხებს ჩვენი ტანჯული სამ- შობლოს ბედი, უნდა დავდგეთ სიმარ- თლისა და პატიოსნების დასაცავად.

დავიცვათ საქართველო სიტყვით და საქმით!“

ჭაბუა ამირეჯიბი,
ბაჩანა პრეგვაძე,
გურამ გეგეშიძე,
გივი გეგეჭკორი,
გურამ დორჩანაშვილი,
ანა კალანდაძე,
ემზარ კვიტაიშვილი,
მურმან ლებანიძე,
შოთა ნიშნიანიძე,
ლია სტურუა,
არჩილ სულაკაური,
ნუგ ზარ შატაიძე,
ოთარ ჩხეიძე,
თამაზ ჩხერეკლი,
დავით ნერედიანი,
ტარიელ ჭანტურია,
ვახტანგ ჭელიძე,
თამაზ ჭილაძე,
ოთარ ჭილაძე,
ძესი ხარანაული,
ვახტანგ ჯავახაძე.

ბატონი ბალათერ!

ანუ: „ვაჟუაცო, მთაში გაზრდილო იალაღზედა!..“ ეს ამდენი პირველ- ხარისხოვანი მწერალი, რომელთა ფრჩხილადაც შენ, როგორც ლიტერა- ტორი, არც ლირხარ, როგორ გონია, შენი ერთი სულელური აზრის გასაბა- თილებლად არ იკმარებს?!

აი, ეს „სამწერლო-თავადაზნაურო- ბა“ კი წერს, რომ მთელ საქართველო-

ში გახმაურდა თამაზ წივნივაძის წე- რილი, რომელშიც უაღრესი პრინცი- პულობითა და სიმახვილითაა მხილე- ბული კორუმპირებული სახელმწიფო სისტემა!..

შესაძლებელი პატიოსნებით კი გამომი- ჩენია თავი, და, კიდევ უფრო მეტი რა უნდა მექნა?!

ბატონი ბალათერ!

ანუ: „ვაჟუაცო მთაში გაზრდილო იალაღზედა!..“ შენ, მგონი, ინუინერი კაცი ხარ, – ყოველ შემთხვევაში, ნამ- დვილ მწერლობამდე ჯერ კიდევ ბევ- რი გაკლია, – მაგრამ ამ ერთხელ ეს კარგიცა, თუკი, მწერლობასთან შე- დარტით, შენს ძირითად პროფესიაში უკეთ ერკვევი! –

მე ჯერ ვერც ერთ მწერალ-ფილო- ლოგს ვერ გავაგებინე, რომ „მერა- ნის“ შენობის გაყიდვას, – რომელიც არასდროს ყოფილა მწერალთა კავში- რის საკუთრება, – ჩვენ არავინ შეგვე- კითხებოდა!

ბატონი ბალათერ!

ანუ: „ვაჟუაცო მთაში გაზრდილო იალაღზედა!..“ ერთხელ და სამუდა- მოდ დაიმახსოვრე: გამომცემლობა „მერანის“ შენობა გაყიდა მისმა კანო- ნიერმა მესაკუთრემ – ქონების მართ- ვის სამინისტრომ!

ყოვლად წესიერი კაცის, ბატონ ავ- თანდილ სილაგაძის მინისტრობის დროს!

ჩემი დამსახურება აქ მხოლოდ ისაა, რომ ქონების მართვის სამინისტროს ჩავჭალე ის თავდაპირველი გარიგე- ბა მყიდველთა იმ ჯგუფთან, რომელ- თაც სურდათ ეს შენობა პომიდვის ჯემებისა და ქლიავის კომპანტების გა- საყიდ პუნქტად ეციათ!

ამ გარიგების ჩაშლის შემდეგ, ეს შენობა გაზეთ „მესაკუთრეში“ ორ- ჯერ, თითო თვით, იდო გასაყიდ შენო- ბათა ჩამონათვალში!

ჩემს კაბინეტში შემოსულ მწერ- ლებს, – ასეთები, შემიძლია, ათობით დავასახელო, – ვთხოვდი, თუკი სამუ- ალება პქონდათ, ანუ რასაც მათი ჯი- ბე განვდებოდა, შენობის რაღაც წილი მაინც შეეძინათ!

რასაკავირველია, ჩემს ამ შეთავაზე- ბას თითოეული მათგანის ირონიული ღიმილი მოჰყვებოდა-ხოლმე!

ვფიცავ პატიოსნებას, რომელიც ჩემთვის ყველაფერზე მეტია! არც ერთ მწერალს, საკუთარი ფინანსური მდგომარეობიდან გამომდინარე, შეს- ყიდვის სურვილიც კი არ გამოუთ- ვამს!..

ბატონი ბალათერ!

ანუ: „ვაჟუაცო მთაში გაზრდილო იალაღზედა!..“ ან შენ, ან შენს კოლე- გებს ვინ დაგიმალათ იმ შენობის ყიდ- ვა, რომელიც, როგორც ზემოთ გითხა- რით, მთელი ორი თვე იდო გაზეთ, „მე- საკუთრეში“ გასაყიდოა ნუსხაში?!

სამწუხაროდ, მამინ მე ვერ შევეძლი- მოთვის შენობის შეძენა და, როგორც დაჩვეული მყავდით, მერე მწერალთა კავშირის სულელები დაცვა“.

უნდა გაგაცირვო, ბალათერ – ფონ- დის დაარსებიდან სულ რამდენიმე თვეში 205760 ლარი შემოსული ფულით გიდგათ სული!

და, კიდევ, მე რომ მწერლები შიმ- შილისგან მეხსნა, ამის მეტს არაფერ

25%-იანი წილი ნებაყოფლობით და- ვათმობინე და მწერალთა კავშირისთ- ვის ყოველგვარი საზღაურის გარეშე გადმოვაცემინე!

ბიჭი! ინუინერი კაცი ვარო, რომ იძახი, ამის გამოკვლევა არ შეგეძლო?!

მე იმაზე მაქვს პრეტენზია და იმა- ზე მწყდება გული, ეს 25%-იანი წილი უფასოდ რომ მოგეციო, დაახლოებით, მიღიონნაშევარ დოლარს შეადგენდა, სად წაილეთ?

ან კიდევ, მწერალთა კავშირში ჩა- მოკიდებულმა ორმა თუ სამმა ნათუ- რამ, 700000 დოლარის დენი რომ და- გინვათ, ის გადახდილი „ჩეკი“ მანახეთ და, მეტი არაფერი მინდა!

არ გრცევენიათ, თქვე ცულლუტე- ბო, ამ საწყალ მწერლებს რომ ატყუ- ებთ?

მე კიდევ, რამდენჯერ უნდა გითხ- რათ, გამომცემლობა „მერანის“ შე- ნობა, რომელიც არასოდეს მწერალთა კავშირის ქონება არ ყოფილა, კანონის სრული დაცვით რომ გაიყიდა?

ჩემი თუ არ გჯერათ, აი, მოვუსმი- ნოთ ქონების მართვის იმდროინდელ მინისტრის მოადგილეს, ბატონ დავით გელაშვილს, ანუ იმ პირველებას, რომლის სამინისტრომაც ეს შენობა გაყი- და!

„მოგახსენებთ, რომ გამომცემლო- ბა „მერანის“ შენობის პრივატიზირება განხორციელდა მოქმედი კანონმდებ- ლობის შესაბამისად – მინისტრის მო- ადგილები დაგელაშვილი“.

ბატონი ბალათერ!

ანუ: „ვაჟუაცო მთაში გაზრდილო იალაღზედა!..“ შეიძლება, ქონების მართვის მინისტრის მოადგილის სტა- ტუსი „გეპატარავება“, ამიტომ ახლა, ამავე საკითხთან დაკავშირებით, იმ- დორონდელი ძალოვანი სამინისტრო- ების პირველი პირების „დასკვნაც“ ვნახოთ!

„ამრიგად, გამომცემლობა „მერა- ნის“ პრივატიზირება განხორციელე- ბულია მოქმედი კანონმდებლობის შე- საბამისად“.

ბატონი ბალათერ!

ანუ: „ვაჟუაცო მთაში გაზრდილო იალაღზედა!..“ ამის მეტს არაფერ გეტყვი – გრცევენოდეს!

ხოლო, რაც შეეხება მაჩაბლის პირ- ველ ნომერში არსებულ შენობას, რომლის ქირაც დღეს მწერალთა კავშირის სემბლდებანელობასა და აპარატის თა- ნამშრომლებს ინახავს, მე რომ თავმ- ჯდომარედ მოვედი, 50 წლის იჯარით იყო გაცემული – ჩემი ავტორიტეტით უკან დაგიბრუნება და დღეს, თუ მწე- რალთა კავშირი კიდევ არსებობს, მხოლოდ მისგან შემოსული ფულით გიდგათ სული!

და, კიდევ, მე რომ მწერლები შიმ- შილისგან მეხსნა, ამის მეტს არაფერ

„თამაზ წივნივაძის ფონდი: მწერალთა სოციალური დაცვა“.

უნდა გაგაცირვო, ბალათერ – ფონ- დის დაარსებიდან სულ რამდენიმე თვეში 205760 ლარი შემოვიდა!

ჯერ იყო

ლი რაღაც სისულელებს და იქვე, ჩემთვის ნიშნის მოსაგებად ამბობ:

„აი, ეს არის სიმართლე, ბატონო თა-მაზ!“

არა, ბალათერ! რასაც შენ სისულე-ლეს იტყვი, ეს არ არის სიმართლე!

სიმართლე ისაა და, თანაც თავზარ-დამცემი, რასაც ახლა მე გეტყვი!

იმ ფულის ნახევარი, რაც მე სტი-პენდის სახით მწერლებს დაგირიგეთ, დაახლოებით, 150 000 დოლარი, ჩემი ოჯახის ფული იყო!

ღმერთმა მშეიძობაში მოგახმაროთ, უფრო სწორად, უკვე მოხმარებულიც გექნებათ!

(„ჩემებს“ პირველსავე მოთხოვნაზე წარმოგიდგენთ!)

გაერთიანება „ოტარიდის“ დიდი ქართველი მწერლების სტიპენდიების ნახევარიც (თანხის რაოდენობას არ ვასახელებ) ჩემი საკუთარი ფული იყო!

„ლიტერატურული საქართველოს“ ბოლო ხუთი წლის ნომრების გამოცე-მაც (თანხას ამჯერადაც არ ვასახე-ლებ) ჩემი ოჯახური ბიუჯეტიდან ფინანსდებოდა!..

ბატონი ბალათერ!

ანუ: „ვაჟკაცო მთაში გაზრდილო იალაღზედა!..“ არც შენ და, არც შენმა მწერალთა კავშირის სამდივნომ, რო-ცა ჩემს სახელსა და გვარს დაწერთ, იმ მანძილიდან დაახლოებით 1500 კი-ლომეტრზე, სიტყვა კორუფციას აღარ ახსენოთ!..

ამის მეტს მე არაფერს ვითხოვ!

ხოლო თუ სხვა არაფერი გაინტე-რესებს, ახლა მე თვითონ შევეცდები, მკითხველის ყურადღება შენი პერსო-ნისკენ მივაპყრო!

საქმე აქაც ქურდობას ეხება!

ამიტომ თავიდანვე უნდა ვთქვა, რომ ქურდობა არც მწერლობაში არის უცხო ხილი: საუკუნეების მანძილზე იპარავენ მეტაფორას, რითმას, სიუ-ჟეტს და განმკითხავი არც ჩვენთან ჩანს ვინებ!

მაგრამ თუ ერთი ქართველი მწერ-ლის მაქსიმას ვერწმუნებით, საქმე არც ისე საგანგაშოა: ლიტერატურაში, მართალია, ქურდობა შეიძლება, თუმ-

ცა ნაქურდალის დამალვა ჭირს! მართლაც, კიდევ რომ მოიპარო აკაკის „განთიად“ ან ილიას „ჩემი კარგო ქვეყანავ“, სად გინდა მერე და-მალო?!

მაგალითად, შენ ბალათერ! ანუ: „ვაჟკაცო მთაში გაზრდილო იალაღზედა...“ რაც მეტაფორა, რითმა, სიუჟეტი, პირდაპირ სტრიქონებიც და, ღმერთო შეგცოდე, მთელი ლექსიც მოგიპარავს, იმას ვინ დათვლის!..

მე რომ ახლა შენი ლექსები მაგი-დაზე დავაწყო, მერე რომ ისინი მეტა-ფორებად, რითმებად და ცალკეულ სტრიქონებად დაგმალო და ქართველ პოეტებს მოვუბრი „ნივთების“ ამოცნობაზე, დარწმუნებული ვარ, იმ მაგი-დაზე აღარაფერი დარჩება – თავის საკუთარ „ქონებას“ ყველა შინ წაიღება!

პოეტური კლებტომანია გჭირს შენ, ბალათერ! როგორც ამ სენით დაავა-დებულ ძვირფას ქალბატონებს არ შეუძლიათ სუპერმარკეტიდან ისე გა-მოსვლა, ხელს რაღაც არ გამოაყო-ლონ, ასევე გემართება შენც და თუ საკუთარ იმიჯს არ გაუფრთხილდი, ბოლოს, პოეტია კი არა, „გაფუჭებულ ქურდად“ ჩამოყალიბდები!..

ბიჭო, ბალათერ! ამ პატარა კაცს, ვლადიმერ სოლოუხინის ამ სიგრძე ლექსი რამ მოგაპარინა?!

ძვირფასო მეითხველო! ნახეთ, კვალის არევის მიზნით, სა-თაური როგორ შეუცვლია?

სოლოუხინთანა – „მგლები“. არაბულთანაა – „მგლების წერილი ძალებს“.

სოლოუხინთან ლექსს ეპიგრაფია საერთოდ არ გააჩნია!

არაბულთან კი ასეთი ეპიგრაფი აქვს: „მგლები არ მოშლის მგლობასა, ვაჟკაცი ვაჟკაცობასა (ხალხური).“

არადა, ბალათერ!

ანუ: „ვაჟკაცო მთაში გაზრდილო!..“ სხვისი ლექსის მოპარვა, კაცმა რომ თქვას, ვერაფერი ვაჟკაცობაა!

კი, თურმე, სადღაც, ერთ ადგილზე, გინერია – ვარიაცია სოლოუხინის თე-მაზეო!

არა, ბალათერ, ეს ვარიაცია კი არა, პირდაპირ ქურდობაა!..

აბა, ძვირფასო მეითხველო, ერთმა-ნეთ შევუდაროთ ეს ორი ლექსი!

პალათერ არაბული

გვლები

ჩვენა ვართ მგლები, ველურ და საშიშ ცხოვრებისათვის ცოტანი ვიშვით და ორლულიან თოფების ხმაში ილევა ჩვენი მოდგმა და ჯიში...

და მოვდიოდით დარში, ავდარში, მთელი სამყარო მოვითარებეთ, მაინც მოვედით, მაინც გადავრჩით, თუმცა ისევ ვართ კანონგარებე...

ჩვენ ცოტანი ვართ, რადგან ვართ მგლები, – ტყეს შეფარულნი უცხო ჩრდილებად, ჩვენც ძალები ვართ – თქვენი გაგებით, მაგრამ არ ძალგვდის ჩვენ მორჩილება...

თქვენ – სალაფავი წვნიანი თეფშით, ჩვენ – შიმშილობით ავი წრიალი, – თოვლით დაფარულ მინდვრებში, მთებში საჭმელის ძენა და ხეტიალი...

თქვენ – ნებივრობა გამთბარ ქოხებში და მშვიდი ყოფა ნებით განგების, ჩვენ კი – გზები და ბედი ოხერი, – სავსე ტყვიებით და ხაფანგებით...

თქვენ – მონობისთვის ამრავლებთ ნაგრამს, ჩვენ – ტყები ვყმუით და ვრჩებით მგლებად; თქვენც ჩვენნაირი მგლები ხართ, მაგრამ თქვენ უღალატეთ თავისუფლებას!..

თქვენც გულადები იყავით უნინ, ეთმანეთისგან ვერან გვარჩევდა, მაგრამ ცდუნებას ვერ გაუძელით და დახურდავდით თქვენ დარაჯებად...

პურის ქერქისთვის მონბის სურვილს პირფერობა და ლაჩრობაც ერთვის, ამიტომ ჯაჭვი და საყელური შესაფერისი ჯილდოა თქვენთვის...

თქვენ – თბილი ქოხი გერგუნათ ბედად, ჩვენზე კი – მუდამ თოფები ჰქონება და მგლებს ამ ქვეყნად ყველაზე მეტად მონადეცეული ძალები გვძულხართ!..

ვლадიმირ სოლუხინ

ვოლკი

Мы – волки,
И нас
По сравнению с собаками
Мало.
Под грохот двустволки
Год от году нас
Убывало.

Мы, как на расстреле,
На землю ложились без стона.
Но мы уцелели,
Хотя и живем вне закона.

Мы – волки, нас мало,
Нас, можно сказать – единицы.
Мы те же собаки,
Но мы не хотели смириться.

Вам блюдо похлебки,
Нам проголодь в поле морозном,
Звериные тропки,
Сугробы в молчании звездном.

Вас в избы пускают
В январские лютые стужи,
А нас окружают
Флаги роковые все туже.

Вы смотрите в щелки,
Мы рыщем в лесу на свободе.
Вы, в сущности, – волки,
Но вы изменили породе.

Вы серыми были,
Вы смелыми были вначале.
Но вас прикормили,
И вы в сторожей измельчали.

И льстить и служить
Вы за хлебную корочку рады,
Но цепь и ошейник
Достойная ваша награда.

Дрожите в подклети.
Когда на охоту мы выйдем.
Всех больше на свете
Мы, волки, собак ненавидим.

P.S.

ბიჭო ბალათერ!

ანუ: „ვაჟკაცო მთაში გაზრდილო იალაღზედა!“ კიდევ გიმეორებ: ამ მეტის-მეტად ტანმორჩილ კაცს, ამსიგრძე ლექსი რამ მოგაპარინა, – შენსავით პა-ტარა ვერაფერი ნახე?

არადა, მართლა ჭიანჭველა ხომ არა ხარ, შენზე ორჯერ მეტი ტვირთი რომ ნამოგიჯიდებია მხრებზე და, თანაც მოპარული?

ძვირფასო მეითხველო! რასაც მე დაგბირდით, ყველაფერს პირნმინდად ვასრულებ!

შეგპირდით, რომ დავწერდი ნერილს: „ბალათურ არაბული – როგორც ასე-თი!“

დავწერე კიდეც!.. შემდეგ ნომერში გაახლებთ: „მაყვალა გონაშვილი – როგორც ისეთი!“

ხოლო რეზო მიშველაძე რა „ფრუქტიც“ არის, ამას დაწერაც არ უნდა, ისე-და ყველამ იცის!

ამიტომ, შემდგომ, რეგიონალურ სამწერლო თრგანიზაციის ხელმძღვანელებსაც „ჩამოვალური“ – ამათ მურმან ჯგუბურიასაც მივაყოლებ და, ამ თემაზე საუბარს მოვრჩები!.. დოროებით!..

თენის ჩატური

ରୁଷେତୁ ରୁମ ତ୍ରିଲିଙ୍ଗ୍ୟବୀ ମିଵାପୁର୍ବେ,
ଓସନ୍ଦି ମିଲିନାନାଫ ଦାସାବ୍ଲେଟ୍ରୋ ଡାକ୍ଷଦେତ
(ଦାସାବ୍ଲେଟ୍ରୋ ଉଗ୍ରଲିଙ୍କରୀବୀନ ଉଚ୍ଚରଣକା ଏବଂ
ଅଭିରୂପିଳ ଶୈର୍କରିତ୍ତେବୁଲ ଶତାତ୍ରେବୀ). ମୃଦ୍ଦାବ୍ୟ-
ବୀ ଗାଢ଼ାଲ୍ଲେଟ - ହିସାବ୍ୟକ୍ରିବଦ୍ଧାଫ. ମିଵିଲିନରା-
ତ୍ରୁଣିତ ଏବଂ, ଆଜା, ବିନ୍ଦମାତ୍ର! ଶେଗ୍ବିନ୍ଦାର୍ଯ୍ୟବୀ,
ଶେଗ୍ବିନ୍ଦାର୍ଯ୍ୟବୀ, ମିଗ୍ବିନ୍ଦାର୍ଯ୍ୟବୀନ ଥିର୍ମଣ-
ବେଲବୀତ, ଗାଗବୀତ, ରାଗବାନ୍ଦିତ କରିଲିତ୍ତେଶାତ-
ବୀଲ ନାମବୁଲ, ମରାବାଲତ୍ତାନାଞ୍ଜୁଲ, ହିବର୍ମଣ୍ଡ,
ନବନିଲ ଏବଂ. ଏହି ଗାଗବୀତ ଭରତାରେ, ଏହି - ତାଙ୍କି-
ଶ୍ରୀଭଲ୍ଲବୀର ସାମ୍ବାରନାମ. ତାଙ୍କିଶ୍ରୀଭଲ୍ଲବୀରା! ଏ-
ମନ୍ଦରାତ୍ମିତା!.. ବିଶ, ରା ଦିନଦେବୁଲାଗା!..

სანამ ამ ნანატრ სამოთხეს ბოლომდე
გავუგებთ გემოს, უკვე პირის პირველი ჩა-
გემრიელებისთანავე უნებლიერ გვახსენ-
დება, რომ ოცნება და სინამდვილე ერთი
და იგივე როდია და აქვე ეს ანდაზაც გვახ-
სენებს თავს: მგელს მგლობა დაბრალდა
და ტურაძ ქვეყანა ამოაგდოო.

შორსა ვარ იმ აზრისაგან, ერთმნიშვნელოვნად, ისიც ნაპილისტურად შევაფასოდასავლეთის როლი, დასავლეთის მიერ ჩვენთვის განეული ფინანსურ-ეკონომიკური თუ სამხედრო-პოლიტიკური დახმარების მნიშვნელობა დამოუკიდებლობის ძნელ გზაზე. სხვას ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, დასავლეთის პრინციპული პოზიცია და პოლიტიკური გავლენა რომ არა, ვინ იცის, ის ავადსახსენებელი 2008 წლის აგვისტო რა საბედისნერო გამხდარიყო ჩვენთვის, საქართველო რუსეთის მიერ ოკუპირებული დარჩენილიყო და პოლიტიკურ რუკაზე ნაშლილიყო. ნიპილისტური დამოუკიდებულება არა, მაგრამ გარკვეული გონივრული სკეპტიკიზმი, განასუბიექტური აზრისაგან აღმოცენებული, დამყარებული ობიექტურ რეალობაზე, დაახაც უპრიანია.

ჩევენ გაფთავისუფლდით რუსეთის წინაშე მონური ფსიქოლოგიისაგან, მაგრამ არც დასავლეთის მიმართ გვმართებს მონური ქედმოხრა, მონური ფსიქოლოგიით გამსჭვალვა.

იმსათვის, რათა თავი დავალწიოთ რო-
მელიმე სახელმწიფოსადმი ან რომელიმე
პოლიტიკური პიროვნებისადმი ბრმა რწმე-
ნის, ბრმა თაყვანისცემის გრძნობის აკვია-
ტების ჩვეულებას, საჭიროა ჩვენს აზროვ-
ნებაში დავამკვიდროთ ორი მთავარი პრინ-
ციპი. პირველი: უნდა გადავეჩვიოთ ასო-
ლუტური მნიშვნელობის მქონე კატეგორი-
ებით აზროვნებას. ეს სრული სიკეთეა. ის
სრული ბოროტებაა. უნდა დავეუფლოთ
შეფარდებით, რელატიური მნიშვნელო-
ბის ცნებებით განსჯის წესს. ეს კარგია,
მაგრამ მას ეს ცუდი მხარეც აქვს. ამ შუქს
ჩრდილიც ახლავს. მეორე: ყველას და ყვე-
ლაფრის მიმართ უნდა გვექონდეს ჯანსაღი
კრიტიკული ხედვა. უნდა ვიყოთ ფხიზელი
რეალისტები და არა გულუბრყვილო რო-
მანგიკონები.

Յօմյօրո՞ք: Մամաջրօնքա դա Մամարտ-լոնքա օյնեցօնքա մը ճամբարէօն, մը տաճագ-ցօնմօն ձայնածառօնա, Ռասապ ձասացլետու ինքնեն հիշենքամօն. Մացրամ, ամացո քրօնս, տացա-սնենքա իւղպայեցք ան ծրմա սնճա ոյս, զեր եց-ձացզեց, րոշորնա Տօնամծցուլցին հիշեն նա-յեյու ճամռայուցքալոնքա դա տացուսչուլցեա. մարտլապճա, րա ճամռայուցքալոնքասա ծա տացուսչուլցեանց շեյսկալցեա Տերությու-լու լապարակո, րուպա ճաճամայուլմու շիշմո-ւնանուն զո արա, սկճրալու մռնմյ զեր ճացո-քարյեօն Յոշոյուրադիմուրամո ճասայուտաչագ-ուսու, րոմ նամեզզ ալոյայոտու ար արպացքս մաժ-րուսուտ մալրունքամճա. Եռլոռ, տոյ զաճեցազեն ճա զօնմյ յոնցուլ տաճամցքօնքա Տօրս ճա-պակումրեցք, մաժն Եռմ Տյուլ մտլաճ գաճա-ուրբայուն, գաճամ Շյյեմնուն, ամյրոյուս յոն-ցրյեսու ճա յոշորոյացքուր ծյուկա ճա նալարաս

A black and white photograph of a pair of heavy-duty metal handcuffs. The handcuffs are made of dark metal and feature a thick chain connecting two adjustable cuffs. They are positioned diagonally across the frame, with the open ends facing towards the top right.

ქართველი მითოება, თავის დროზე
ქართველ ბიზნესმენებს რომ განუცხადა
თქვენ რად გჭირდებათ საკუთარი ეკონო-
მიკის, მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის
აღორძინება, ყველაფერს ჩვენ მო-
განვდიოთ. დიას, ქართველებს წილად
გვარენებს არა მნარმოებლი, არამედ
მხოლოდა მომხმარებელი ერის ხველრი.
ჩვენი საქმეა მომსახურების სფეროს გან-
ვითარება, მოახლეობა და ოფიციანტობა.
აკი კიდევაც სულ პირზე ეკერა მიხეილ
კვაჭანტირაძეს ბორდელ-სასტუმროებს
შემნებლობა. უკვე ვიხვეჭდთ კიდეც ნელ-
ნელა სექს-ტურიზმის მხარის სახელს. მო-
რალურ-ფსიქოლოგიურ ნიადაგსაც ვქმნი-
დით საამისოდ. ნინკვა-ნინკვი გოგოები
ხომ უნდა მიგვერთმია გადამთიელი ფუ-
ლიანი ბიძებისთვის, როგორც ეს შეეფერე-
ბა თანამედროვე ცივილიზაციის დონეს.
მომსახურების მაღალ ხარისხს. ჰოდა, ჩაა-
გონებრნენ ჩვენს შვილებსა და შვილიშვი-
ლებს, რას დაპერალებთ მაგ ქალიშვი-
ლობის ინსტიტუტს, გათავისუფლდითო
არასრულფასოვნების კომპლექსისგან
ჯერ იბოზეთ, მერე გათხოვდითო.

არც ეროვნული თვითცხობიერებაა სა-

დავძლევთ თუ არა გონიერ ფსიქოლოგია?

ჭირო. საგმობლოს სიყვარული, წინაპართა ხსოვნა, ტრადიციულ ზე-ჩეულებათა დაცვა ჩამორჩენილობაა, წარსულის გადმონაშთა. ეროვნული ოვითცნობიერების მოსაშელელად, მანქურთების გასამრავლებლად მეცნიერება და კულტურა უნდა გააცამტვერო. აქაც გამოიჩინა თავი მიხეილ თუთაბერმა. ორი ძირძეველი სოროსელი, ორი გმირი მნათობი ჩაუყენა სათავეში, ბ-ნ ბოერიას სარდლობით, ჯვაროსნულ ლაშქრობას შემოქმედებითი ინტელიგენციის, ერის გრინის წინააღმდევე, ბატონშა ღომიანაშ საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის სისტემას გაავლი მუსრი, ბატონიშვილისა გაბაშვილმა ქართულ კულტურას ჩასცა ლახვარი.

ასე კოხტად და ლამაზად გააყოფინა
თუთაბერ-კვაჭანგირაძემ თავი საქართველოს ნეოკოლონიალიზმის მარყუშში. ამიტომ არ უმეტებათ გასანირად თავიანთი ხელის ბიჭი; თავზე ხელი გადაუსვეს, შეაქეს, პირველი რეფორმატორი ხარო, უთხრეს. ღვაწლი დაუფასეს. თანაც: ვინიცობაა, არ უჭაშნიოთ „ქართული ოცნების“ ყოფაქცევა, აგერ ეყოლებათ ისა და მისი გუნდი სათადარიგო ძალად.

მტერიცე პოლიტიკური ზეგავლენის მოპოვება და მორჩილებაში ყოღლა ერთი მხარეა დასავლეთის წევნდამი დამოკიდებულებისა. მეორე უაღრესად მნიშვნელოვანი მხარეა იდეოლოგიურ-კულტურული ექსპანსია – საკუთარ ღირებულებათა, საკუთარი ცხოვრების ნესის უბოდიშოდ თავს მოხვევის ცდა.

ის მორალური დეგრადაცია, რაც ჩვენსა
თვალწინ, ჩვენსავე შეგნით და ჩვენ გარშე-
მო მიმდინარეობს, იმის უშუალო გამოძა-
ხილია, რასაც დასაკლური კულტურისა
კრიზისი ჰქვია. ხოლო კულტურა და ეთიკა
მოგეხსენებათ, ერთმანეთისგან განუყო-
ფელი ჯებებია.

აქ აუცილებელია მცირე წიაღსვლა. მე-
19 საუკუნის მეორე ნახევრიდან ეპროპაში

ბული ნამალი პალიატიური აღმოჩნდება ხოლმე. ერთი სიტყვით, დასავლეთის საზოგადოებას თავი ვერ დაუღწევია იმ ჩინებისთვის, რასაც უიდეალობა, უიდეალოდ ცხოვრება ჰქვია.

ჩვენ შეგვიძლია ტექნიკური პროგრესის
დარღვე ბევრი რამ ვისწავლოთ, ბევრი რამ
გადმოვილოთ დასავლეთისგან. ამას, შეძ-
ლებისადაგვარად, ვაკეთებთ კიდეც. ამ მხ-
რივ განეული დახმარებისათვის დასავლე-
თის მიმართ მადლობის მეტი არაფერი
გვეთქმის. რაც შეეხება ზნეობის სფეროს,
მორალის სფეროს, ავკარგიანობას სულიე-
რი ფასეულობდებისას, ცხოვრების წესისას,
აქ საკუთარ ჭკუას უნდა დავენდოთ, საკუ-
თარ თავს უნდა გავუნიოთ ანგარიში, სა-
კუთარი თავის რწმენით უნდა აღვიზუ-
ვოთ. ამისთვის საჭიროა, თავი დავაღლიოთ
მონურ ფსიქოლოგიას, ბრმა თაყვანისცე-
მას, ვის მიმართაც უნდა იყოს იგი. ისევე,
როგორც დავძლიერ მონური ფსიქოლოგია
ჩრდილოეთის წინაშე, უნდა დავძლიოთ
იგივე ფსიქოლოგია დასავლეთის წინაშეც.
თოთ ჭკუა არ საჭირობა იმის, მიზაო-

დიდი ჭურა ამ სციონისტებია იის სიკვედ-
რას, რომ თუ გინდა, მართლა დამოუკიდე-
ბელი და თავისუფალი იყო, თუ არ გსურს,

სათამაშო ტიკინის როლს ასრულებდე
სხვათა ხელში, თუ არ გსურს, გადაშენდე,
გაქრე, საკუთარ ფეხზე უნდა იდგე მყრად,
საკუთარ ეკონომიკას უნდა ალორძინებდე,
რისი წარმოებაც შეგიძლია, შენ თვითონ
უნდა ანარმობდე; ილიას ბრძნულ გაფრ-
თხილებას, თუ ამ წუთისოფელს ერთი თვა-
ლი მოუზუჭე, ისე გაგთელავს, როგორც დი-
დოელი ლეკი ნაბადსო, ყავლი სულაც არ
გასვლია. ანბანური ჭეშმარიტებაა: როცა
მაქსიმალურად ძლიერი ხარ ეკონომიკური
თვალსაზრისით, მინიმალურად დამიკადე-
ბული ხარ სხვებზე პოლიტიკური თვალსაზ-
რისით. მაშინ უფრო ეფექტურად უმეტავ-
დები იმ არასასურველი პროცესის ზეგავ-
ლენასაც, რასაც „გლობალიზაცია“ ჰქვია
და რაც თან ახლავს ინტეგრაციის თავის-
თავად ბუნებრივ, დადებით პროცესს.

დასაცლელი პოლიტიკოსები ჩვენ მე-
გობრებად, პარტნიორებად გვთვლიან. ეს
ძალიან კარგია. ოღონდ მეგობრობა და
პარტნიორობა ხომ დიალოგურ ურთიერ-
თობას გულისხმობს და არა ცალმხრივს –
სულ მონოლოგური რეჟიმით ლაპარაკს.
თუ ჩვენ გამუდმებით ვისმერთ ჩვენი და-
საცლელი პარტნიორების რჩევა-დარიგე-
ბას, ჭკუის სწავლებას, იქნებ ზოგჯერ
ჩვენც მოგვისმინონ, ჩვენი შენიშვნაც ყუ-
რად იღონ. მერე რა, რომ მცირერიცხოვა-
ნი, ეკონომიკურად სუსტი ერთ ვართ. სუ-
ლიერი ავლადიდება, სულიერი კულტურა
ამის მიხედვით არ განიზომება. თუ მათ
ზოგი რამ არ მოსწონთ ჩვენი, იქნებ არც
ჩვენ ვიზიარებთ ზოგ მათ შეხედულებას
ზნეობრივი საკითხის გაგებაში. ჩვენს
ხალხს, მაგალითად, უზნეობად, მანკიერ
მოვლენად მააჩნია ე.წ. „ჰომოსექსუალიზ-
მი“, ძველი ბიბლიური ცოდვა – სოდიმი და
გომორა, რომლის გამოც ღმერთმა სასტი-
კად დასაჯა ამ ორი ქალაქის მცხოვრებნი:
ამოუჟუა ისინი, ქალაქებს ცეცხლი მოუვ-
ლინა, გადაწვა და გადაბუგა.

თომას მანს სადღაც ასეთი გამოთქმა აქვს ნახმარი: რეგრესი, როგორც პროგრესი. რაკი ჩვენს დროში ზოგი უდავო რამ სადა-ვოდ იქცა, ეგბის, კატეგორიული იმპერატი-ვითა და მენტორის ტონით ლაპარაკს პატი-ოსანი, თანასწორულფეხიანი დიალოგი სჯობდეს; აკი დემოკრატიისა და თავისუფ-ლების უპირველესი პრინციპისა საკუთარი აზრის გამოთქმის უფლება, და თუ ეს ასეა, ალნიშნული პრინციპის მაღიარებელი არც ერთი პოლიტიკური ძალა არ უნდა იჩემდე-

დეს ამ უფლებას საკუთარ პრივილეგიად.
რაკი ქართველებს ევროპული კულტუ-
რული სიცოცის ნანილად, ევროპული ოჯა-
ხის წევრად მიგვაჩინა თავი ევროპისავე
დასტურით, უფლება უნდა გვქონდეს, მით
უმეტეს, როგორც დიდი სულიერი კულტუ-
რის შექმნელ ერს, ჩვენი საერთო ოჯახის
მდგომარეობის შესახებ მოყვრის პოზიციი-
დან ჩვენი პირუთვნელი აზრი გამოვთქვათ
ხოლმე. ევროპის განვითარება სულიერი
გაჯანსაღების, სულიერი პროგრესის გზით
ხომ ორივე მხარისათვის სასიკეთოა. ■

როგორი ან კედელი იყოს აღმაშენებელი (ფიკტიურა - რაი პირალათთან)

ქხლა ვნახოთ (ანუ შევისვენოთ!)
კონსტანტინე გამსახურდიას
ერთ-ერთ ლექსს, რომელიც დიდ-
მა მწერალმა საქართველოში მეფობის გა-
უქმების გამო დაწერა, რეზო მიშველაძე
რა სალახანურ ინტერპრეტაციას უკე-
თებს:

„განსწავლის პერიოდში მყოფი ახალგაზრდა მგონის სულიერი პერიპეტიები – ქართული ნაციონალური ბუნების დასავლურ მისტიკურ ატმოსფეროსთან დაჯახებით გამონვეული, დამოუკიდებელი საქართველოს ნახვის ტენდენციები, ლიტერატურული მოდით გატაცება და „ვერპარნების“, გრაფ ცეცხლინების თუ „რეპმანების“ თვითმიზნური ხსნება, ოდნავ სასონარკვეთილი და გაბრაზებული ლირიკული გმირი, უცხო სიტყვებით და გამოთქმებით კოლუმბა (ამას ამბობს რეზო მიშველაძე დიდოსტატ კონსტანტინე გამასახურდას შესახებ-ჯ. დ.): „დაეხატა მტკვარს მყერდზე საფირონის ციონი – „მოკვდა ბაგრატიონი, მოკვდა ბაგრატიონი“, აგუგუნდენ ზარები, აქვითინდა სიონი...“ ეს სტრიქონები 1917 წლის ოქტომბერში დაიწერა (არ ეჭაბინიკება კომუნისტური სისხლით შაქნლ მიშველაძეს კონსტანტინე გამასახურდას მიერ დარღით დაწერილი სტრიქონება!-ჯ. დ.). ამ ოქტომბერის ანარერის დროს კომინტა-

და. სა ლეიტურო და და არ სჭირდება. როცა რევოლუციის ქარიშხალი ქვეყანას აზანზარებს და მსოფლიო ახალი, ჯერ გამოუცნობი მოლოდინით არის ალსავეს, როცა მიღლონთა საუკუნეობრივ ოცნებას ფრთხები ესხმება და ერთა განთავისუფლების სანეტარო ზარი გუგუნებს, როცა რევოლუციის პოეტები „მარსელიოზნის“ ხმაზე აწრობენ ომახიანი ეპოქის სიმღრებს და პროლეტარული პოეზიის ცაზე (ლმერთო, მომეცი ძალა, რომ არ შევიგინონ: ამის დამწერის ასე და ისე-მეთქი!-ჯ. დ.) ყოვლისმომცველი „მარვლიანი ღრუბელი დადის, ახალგაზრდა ქართველი პოეტი (კონსტანტინე გამასახურდა. ჯ. დ.), გუშინ პეტერბურგში მარის ლექციებს რომ ისმენდა და ახლა ბერლინის მწვანე შტრასებზე ათენ-ალამებს, ზის თავის სტუდენტურ მაგიდასთან და თითქოს რევოლუციურ ხმებს გამოიქცაო, ნაციონალური სევდით ჩურჩულებს – „მოკვდა ბაგრატიონი, მოკვდა ბაგრატიონი“. რა მოტივები ასაზრდოებენ ამ ლექსის ნალვლიან განხყობილებას, რატომ ჩაესმის ახალგაზრდა პოეტს სიონის ზარების ხმაში სასოწავლებელი „მოკვდა ბაგრატიონი?“ („სიტყვა და საქმე“, გამოცემლობა „საბჭოთა საქართველო“, 1987 წ., რ. მიშველაძე).

სხვაგან მიშველაქე უფრო შორს მიდის
და კონსტანტინე გამასახურდია რევოლუ-
ციური საქართველოს ერთ-ერთ მონინა-
ა მორით შეიარაღებული.

„ქველის, დრომიჭმულის, დახავსებულის დასაბრუნებლად ყველა გზა მოჭრილია. ისტორიის სარბიელზე მძლავრი ნაბიჯებით მოდის ახალი საქართველო, რევოლუციური საქართველო – ასეთია ამ ნოველის ძირითადი პაտოსი“.

და შემდგომ:
„კონსტანტინე სავარსამიძე თავისი
დროის შევილია. ევროპიდან განსწვლის
დიდი გზებიდან მობრუნებული, თავიან-
თი უპრინციპობით და უზიადაგობით
ცხოვრების ჯანსაღი მდინარეებიდან
განზე დარჩენილი ადამიანები რევოლუ-
ციურმა საქართველომ ნარმოშვა“.

“თარაშ ემხვარი თავისი უმნეობის სრული შეგნებით იღუპება. მის წერილში ავტორის პოზიციაც კარგად ჩანს. ავტორისა, რომლის მტკიცე რწმენა სოციალისტური საქართველოსადმი წითელ ზოლად გასიღავს რომანს”.

არადა, ბატონებო, კონსტანტინე გამა-
სახურდიდა პირიქით – კომუნისტურ რე-
ჟიმს ამხელდა, ლანძღავდა, როგორც შე-
ეძლო. რეზო მიშველაძისთვის კი „მოყირ-
ჭებული, მაგნე გადმონაშთები“ ეროვნუ-
ლი სიამაყე, ცხოვრების წესი და ადათია. მიშველაძეს სჭირდებოდა იმ წლებში კო-
მუნისტების წინაშე წაკუზულიყო, რად-
გან სხვადასხვა, დიდი თუ პატარა რეგა-
ლიების დაუფლება სწყუროდა. იგი გზას
იკავავდა, მაღლა მინევდა, რომ შემდ-
გომ ეყვირა: მე ვარ რუსთაველის პრემიის
ლაურეატი, მე ვარ მწერალი, მე ვარ კა-
თელრის გამგე, მე ვარ პროფესორი, მე
ვარ კრიტიკოსი და ა.შ.

საინტერესოა და სამწუხარო, რომ კაცობრიობა, ძირითადად, ფიზიკური, ხორციელი დანაშაულისთვის ადგენდა კანონებს, ხოლო სულიერების, მისი დათრგუნვა-შეურაცხყოფისთვის, მომავალი თაობების გზის გამრუდება-შერყვნისათვის, ბევრს არას იქმოდა! მიშველაძეს ვინმეტეთვის დანართობა და დაეჭრა, ამის გამო გაასამართლებდნენ, მაგრამ ათასჯერ უმძიმესი დანაშაულისთვის, რაც ახალგაზრდობის, სტუდენტების, ქვეყნის წინაშე ჩაიდინა, პირიქით, ნინ-ნინ წასწინა!

რეზონ მისველაძე განუწყებული ადა-
მიანებისთვის, ერთდროულად, მისაბაძი
აქცია და... მაგრავა!

თუმც, ნინ მეტად საინტერესო ამბეჭი
გველოდება. მოვუსმინოთ მიშველაძეს, რო-
გორ არჩევს ფილოლოგიური წიაღსვლებით
კონსტანტინი გამსახურდიას რომანს.

„უკან დარჩენილა ყოყმანის, პოზიციის გარკვევის, პირველი კომუნის შექმნისა და კულაკობის განადგურების წლები, საქართველოში სოციალიზმის ნინებლას ყოვლისმომცველი მწვანე შუქი უნთია“.

„კოსტაზეცინე გარდანულდიას უკუკარმა მხატვრულმა ალღომ სწორად შენიშნა ორმოციანი ნლების სპეციოთა ადამიანის ფსიქიკაში მომხდარი ცვლი-

„არსაკინის სახით ეკლესიას რელიგიური ფანატიზმით შეპყრობილი მორჩილი მორწმუნე როდი ჰყავდა, ღმერთთან ადამიანის შერკინების უკრწერით და რელიგიური სქოლასტიკის არტახების რღვევით სვეტიცხოვლის ამგები თავის ახალ ღმერთს ქმნიდა და მთელი არსებოთ მას ემსახურობოდა“

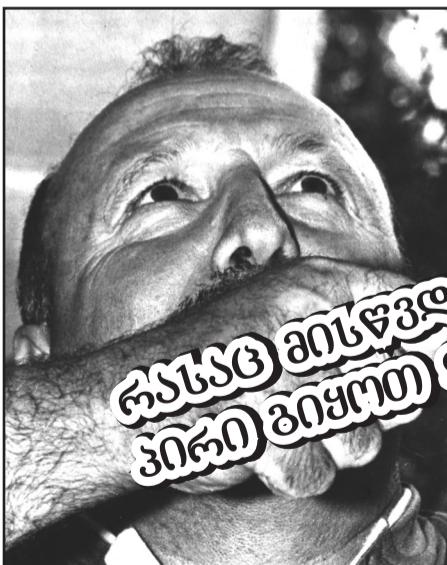
აქ მცირეოდენ უნდა შევისვენო და
თქვენც შეგასვენოთ... სანამ რევაზ მიშ-
ველაძე სვეტიცხოვლის ამგებს ღმერ-
თან აჩსუბებს (ღმერთი, მე მომიტევ ამ
ცოდვილიანი სიტყვების გამეორება!) და
ახალ ღმერთს აძებინებს, გამოჩენილ
ქართველ მწერალს, რევაზ ჭეიშვილს მო-
კუსმინო, აი, როგორ მიმართავს ერთ
თავის ნერილში საქართველის მწერალ-
თა კავშირის თავმჯდომარეს, თამაზ წივ-
წივაძეს:

„ଦ୍ୱାତୁରିନ ତାମାଥ! ଆମ ନ୍ଳୋଇ ନୟତ୍ରମଧରୀରେ
ତ୍ଵାଶ୍ଚମି „ଗ୍ରାଣ୍ଟି ମନ୍ଦ୍ରାଲ୍ଲିର ଗାଢ଼େତମି (ଅର୍ପ ବୀ-
ପ୍ରାଣି, ଆସିଏ ଗାଢ଼େତ ତ୍ରୁ ଅର୍କ୍ସେବନଙ୍କା) ଡାନ-
ଦ୍ଵେଷ୍ଟା ଅନ୍ତରିମି ଅବ୍ୟାପରୀରେ ନେରିଣିଲ୍ଲ ହୃଦୟି କ୍ରମ-
ମ୍ରାନ୍ତର୍ବ୍ୟାଲ୍ପି (ଅରାମନ୍ଦ୍ରାଲ୍ଲାମ୍ପି) ମନ୍ଦିରାନ୍ତରିକ୍ଷରେ
ଶେଶାଶ୍ଵର, ସାଫାର ଫାଶ୍ଵର୍ବ୍ୟାଲ୍ପିରେ ରାମଦେବିନିମ୍ବ

რი! ანი აღარც დასაკლავად ვარგა, აღარც დასაპეტლად (დასაჩინჩლად), აღარც საკუერცხედ და საკავანედ. იგი ახლა ფართხალებს და ამიტომაცაა საშიში. იფერთხას ჩემის სიბიძნეულს და სვრის არა მარტო ქათმებს, ე.ი. თანამოძმებს, არამედ ადამიანებსაც... და მაინც, ვურჩევ გარეცხილ მწერალს: არ ახსენოს ჩემი სახელი, ნინა-აღმდეგ შემთხვევაში, ბატონო თამაზზ, თქვენის ნებართვით, გამოვაქვეყნებ ამ წერილს თქვენივე გაზეთში, ავტორის - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის (ცნობილი მექრთამის, პარლამენტის მასხარის ნამდვილი სახელი, გვარით, მამის სახელით და მისი (ავტორის) კეთილების მოხსენიებით (გამ. „ლიტერატურული საქართველო“, 42, 2002 წ.).

„აქევ, ამავე გაზებთში, ბატონი რეზო ჭე-
იშვილის ნერილის გვერდით, თამაზ წივ-
ნივაძის ნერილიცა:

„თავს ნებას ვაძლევ, კიდევ ერთხელ
და უკანასკნელად აქსნა ამ კაცის (მიშ-
ველაძის-ჯ.დ.) გაბოროტების მიზეზი!..
როგორც ბევრმა თქვენგამა იცის, რ.
მიშვალაძე მწარაოთა ჯაშირის ბოლო

P.S. მიშველაძის მსგავს „ლიტერატურათმცნობელების“ და „კრიტიკოსების“ (უფრო კი – კრიტიკოსები!) ზედგამომჭრილია ჭეშმარიტი ქართველი პოეტის – მურმან ლებანიძის მიერ წახილით ნათქვამი:

„რად პირს არ გახსნი,
დედამიწავ, თან არ ჩამიტან
ათას თახსირთან
რომ პურს მაჭმევ
ერთი ჯამიდან!“

► გამოცემა შედეგ ნომრი

ჩალი-ეკლესია

კაცთა სულები შენ გიგალობენ,
ხან გედებივით შემოგავნესიან,
მაგ თვალთა სარკმლით მოჩანს
სამოთხე,
შენ მოარული ხარ ეკლესია.

ღმერთია შენი ხუროთმოძღვარი,
შენ ტაძარი ხარ კაცთხელთუქმნელი,
სიყვარულია შენში მოძღვარი,
დამკვიდრებული ღმერთის
კურთხევით.

შენი სხეულის თეთრი კედლები,
ჰაეროვანი როგორც ეთერი
და ჩუქურთმებად ორი მტევანი,
გულის კარებზე გამოკვეთილი.

მკერდზე ჩუქურთმა, ორი მტევანი,
დამნიფებული სხივთა მწვეთელი,
ყველგან იცნობა ღვთის ნახელავი,
ყოვლის შემძლეა ღვთის საჭრეთელი.

შენ ხარ ცისა და მინის კავშირი,
გიყვარს ბროლ ყელზე მთვარის
ამბორი

და არ გშორდება შენივა აჩრდილი,
შენში მცხოვრები, ვით მონაზონი.

სულ გაზაფხულის ჯვარისწერებით
და შემოდგომის პარაკლისებით –
მოუცლელი ხარ, არ მყავს მშველელი,
ვერც შენს წყალობას ვერ ვეღირსები.

ლექსი-სანთელი ახლაც ავანთე,
ამ გულის ცეცხლით, როგორც წესია,
ღმერთო, მგოსნობა თუ დამანათლე,
ნულარ დამიხშობ ქალ-ეკლესია!

●
როცა გავცურავ წუთისოფელს
ჩემი ძვლის ტივით,
იმ დიდ სოფელში, სად წინაპართ
საფლავებია,

თქვით, რომ ერჩივნა
მას სიცოცხლის მსგავსი სიკვდილი,
სიკვდილის მსგავსი სიცოცხლე კა
არ ჰყვარებია!

ჩემი ძვალ-ხორცი მარცვლებივით
მინას იჯრძნობენ,
საფლავის ქვაზეც ეს დაწერონ, თუ
დაწერიან, –
ძმაო, გერჩივნოს მკვდარი კაცი
ცოცხლად ითვლოდე,
ცოცხალი კაცის მკვდარად ყოფნა
საზარელია.

მამაჩემის ანდერძი
აავსე შენი ასავსები,
დაცალე შენი დასაცლელი,
არავინა ვართ აქ დამრჩენი,
ყველა იქით ვართ წასასვლელი.

არ ვძუნწობ, ხარჯავ, ვალებს ვიღებ,
გავცემ თუ კი რამ გამაჩინია,
ნუ გიკვირს ჩემი საღარიბე,
ჩემი სიმდიდრეც ამაშია.

იცხოვრე მუდამ ჭკვა და გონით,
ნუ შეგშურდება სხვის ქონება,

სიმდიდრეს ჭკუით სულ იშოვი,
ჭკუა ფულით არ იშოვება.

ზედმეტს ნურაფერს მოისურვებ,
იკმარე, რაც კი გაბადია,
ჩხრიალი გააქვს ვერცხლის
ფულებს,

ეგ ფულიც ეშმას ხაფანგია.

აანთე შენი ასანთები,
გაეცი გლახაკთ გასაცემი,
არავინა ვართ აქ დამრჩენი,
ყველა იქით ვართ წასასვლელი!

●
შენ კვლავ მზეჭაბუქს ელი
და მზის ქალაქში დახვალ,
მე კი მსურველი შენი,
დავმსგავსებივარ საფლავს.

სადაც დარდები შენი,
მატლებად დაცოცავენ
და ტრფობით სავსე შენს გულს,
დაუნანებლად ჭამენ.

შენ კი ისევე ბრწყინავ
და ეკლესიას გახხარ
და ჩიმთვის არც ერთ კვირას,
პარაკლისსაც არ მართავ.
არ მინთებ ტრფობის ცეცხლით,
მაგ თაფლის თვალებს სანთლად,
ჩემი სიცოცხლე ჩემში
დამარხულია ახლა...

მატლად დასეულ მწარე
ფიქრებს და დარდებს ვუძლებ,
მეც იმბივით მებენენ –
ტვინზე, თვალებზე, გულზე.

შენზე ამდენია დარდმა,
უკვე ძვლებშიაც დამხრა,
შენ კი მზეჭაბუქს ელი
და მზის ქალაქში დახვალ.

●
შენ წინაშე ახლა გალურსული
ვდგავარ,
დედამიწამ აცხო ჩემი ობლის
კვერი,

ერთი მუჭა მინა, ერთი პეშვი ცა
ვარ,
და ამ ცის და მინის მონაწური

ცრემლი.
გაფითრებულ სახით შემოდგომას
ვგავარ,

გული ჩემი ყოფის ბოლო წუთებს
ითვლის,

შენი სიყვარულის ღირსი რატომ არ
ვარ,

თუ კი შენ ხარ ჩემი სიყვარულის
ღირსი?!

შავი დღეები და თეთრი ღამეები –
იმარცვლება ასე ჩემი დღეთა მძივი,
სიყვარულო მგოსნებს ტკბილად
ამღერებდი,

მე კი როგორც გედი, სიმღერითაც
ვტირი.

შენ წინაშე ისევ ნაღვლიანი ვდგავარ,
გული ჩემი ყოფის მძიმე წუთებს
ითვლის,

შენი სიყვარულის ღირსი ნუთუ არ
ვარ,

რატომ მაინც, რატომ?
რისთვის მაინც, რისთვის?

●
ველარ ვცნობ ვერც მამულს,
ველარც ერს,
ფერშეცვლილს
უცხოთა მოდებით,
როდისლა ალიდგენ
ძველ სახელს,
როდისლა
საქართველოვალი?!.

●
ცვრიანი მწვადი, შოთი პური,
სუფრა ქართული,
ბროლის ჭიქაში მოციმციმე
„ვაზის ასული“,
ქალსა გავს ღვინო, დალოცვილი
შენს თავს მაგონებს,
მასშიც არსებობს რაღაც წმინდა,
რაღაც მაცდური.

თუ კი თვალიდან მეც მოგწყვიტე
ცრემლი მძივივით,
ეს სიყვარულით მიცელქია,
ახლა ვინანი,
სააქაოში მკვდარს არ ძალუძს
განცდა ტკივილის,
დღეს თუ კი ვცოცხლობ, მე მა-
ცოცხლებს ეს სატკივარიც.

შენსკენ ყოველთვის ცრემლმორე-
ულ თვალებს ვაცეცებ
და ბუმბულივით მედებიან გულზე
ფიფქები,
მეც ისე ვკენკავ შენგან დაყრილ
სითბოს ნამცეცებს,
პურს რომ კენკავენ დამშეული ზამ-
თრის ჩიტები.

●
უგემურია ეს ცხოვრება და
მომწამლავი
(თავის ჯვარს ამხელს ფაფუკ
თოვლზე ჩიტის ნავალიც),
ჩემს ცხოვრებაზე ზღაპარივით
ისევ გიყვები,
სხვისოვის თაფლია სიყვარული,
ჩემთვის წამალი.

●
როცა გამწირავს ეს სიცოცხლეც
ჩვეულ ხალათით,
გამიშავდება ისფერი ზეცის არილი,
„ლოთს და გარენას“ დამაღვარე
ცრემლის არაყი,
ყოფას უგემურს დააყარე სიტყვის
მარილი...

●
სათქმელი სიტყვა უფალმა მანდო,
მინდოდა მეთქვა სიტყვაზეც მეტი,
ჩემი სიცოცხლით რასაც ვერ ვამბიტ,
ა იმას ჩემი სიკვდილით გეტყვი.

სული უფალთან დაფრენს ჩიტივით,
სხეულს მინიერს მინა ღებულობს,
ჩემს სამარესთან მეტყვის სიკვდილი –

თებერ ავსაჯანიშვილი

შენ გაიმარჯვე დამარცხებულო.

ეს ყველაფერი ქართული მიყვარს,
სულსაც ქართული სიტყვა მოსავდა,
რომ დამმარხავენ, მშობლიურ მინას,
ტანზე მოვირგებ ქართულ ჩოხადა!

●
არ გავჩუმდები, დღეს რაც ხდება
უნდა დავწერო,
სისხლი ასკდება გულის კედლებს,
შფოთავ-ხმაურობს,
რა საბრალოა უქართველოდ ეს
საქართველო,
რა საბრალოა ეს სოფელი
უსიყვარულოდ.

ო, მეც ავად ვარ მამულივით,
ვეღარ ვჯანმრთელობ,
მაცხოვრის ხატთან მუხლმოდრე-
კილს ლოცვა მწადია,
გულში გვეღვარე მირონივით
უფლის ნათელო,
იქ დამამკვიდრე ღმერთო ჩვენო
სადაც მადლია!

და მე სულ მინდა სიყვარულით
რამე დავწერო,
გული მიკვდება ყვავ-ყორანს რომ
არწივს ადრიან,
უცხო თესლს უნდა უქართველოდ
ეს საქართველო,
მაგრამ უფალი არ დაუშვებს, ამას
ცხადია!

●
სიგარეტიც აღარ შეგრჩა,
აღარც ერთი ღერი,
ამ ყოფას რომ შეაბოლო,
დაიწყნარო ნერვი...
წამლად ახლა ღვინო გიჯობს,
მაგრამ არ გაქვს ფული,
ბოთლი ღვინო რომ იყიდო,
დაიმშვიდო გული...
მოვა... მოვა... რასაც ელი,
შეიცვლება ეს დრო,
ამ მკაცრ დროსაც გაუძელი,
გაუძელი, თენგო!

Georgian Language

ძმაო, იჩქარე, გახდი სულელი და
თავი დაანებე ამაო სიბრძნეს
ოთანე კიბისაღმწერელი

დავფიქრებულვად საგანგებოდ იმაზე, თუ რამდენად ხშირად ვიყენებთ ჩვენს ყოველდღიურობაში სიტყვას **არის** (ვარ, ხარ, ვართ არიან ანდა უარყოფით ფორმაში: არ ვარ, არა ხარ, არ არის, არ არიან, არა ვართ)? ახლა ერთი წამით წარმოვიდგინოთ ადამიანი (კაცი, რომელსაც სიტყვა **ვარ** დაეკარგა ანდა კაცი, რომელსაც არა აქვს სიტყვა **არსებობა**—ასეთი ადამიანი ვერ იმას იტყვის, რომ არის და ვერც იმას, რომ არ არის, ვინაიდან არ-**არის**-შიც **არის** შედის), რომელმაც დაკარგა უნარი იმისა, რომ ეს პანა-

რასაც სიმრავლეს უწოდებენ (ენა უწოდებს).

არის ლაპარაკი *fantômes, esprits, revenants* ფანტომებზე ანუ აჩრდილებზე, სულებზე? გავიხსენოთ ილიას თანამდევი, უკვდავი სული.

შესაძლებელია თუ არა ფანტომების
გადაცემა, ფანტომების სწავლა და სწავლება? ჩვენს ნინაშეა ილია ჭავჭავაძისა
აჩრდილი. ეს ისეთი რამაა, რაც არ არის
წარმოდგენელი, არ არის ანინდელი. იმ
ისტორიულ-მეტაფიზიკურ ეპოქაში, რო-
მელშიც არსი, არსებობა გაგებულა რო-
გორც ანინდელობა, თანაობა, პრეზენსი.
ხოლო ფანტომში, აჩრდილში არის რაღაც
ისეთი, რაც არ შედის თანაობაში, ანინდე-
ლობასა და პრეზენსში. ანუ ფანტომი ისე-
თი რამაა (რამ არის), რაც არ არსებობს (ე-
ნა ასე მეტყველებს: არის არც არის). ილია
გვასწავლის თუ როგორ უნდა ვიცხოვ-
როთ ფანტომთან, აჩრდილთან. ფანტო-
მი, აჩრდილი გამოსახულებაა. ეიდოლონ

ანდა გინდა იყო შენ თვითონ. ღმერთის
ნინაშე დგომასა და ღმერთის შესახებ
წარმოდგენას იგი აიგივებს. მე მგონია,
რომ ღმერთის შესახებ წარმოდგენაში
კირკევორი გულისხმობს ღმერთის ხატს.
იმიჯმენიკინგ(ეიდოლოპოიკე) ხატერა
ხომ არ არის? მაშინ რა გამოდის, რომ
ადამიანი არის ხატმწერი(არა თეოლოგი-
ური გაგებით). კაცობრივი სული, ჩვენი
სული წერს ხატებს. რა არის წერა? ნაწე-
რი? წიგნი?

ჩვენი სული არის ხატმწერი. მაგრამ რა არის მისი მოდელი? ანდა რომელი ხატია ჭეშმარტი ხატი და რომელი ცრუ-ხატი? როგორ უნდა გავარკვიოთ ეს (ხატის წარმომავლობის საკითხში მნიშვნელობას იძენს: ფსიქოანალიზის საქმე). უნდა მოვიშველიოთ სინერგია. ადამიანი არის ხატმწერი (ხატნერა – ამ სიტყვიდან არ გვესმის არც სიტყვა, არც სულერა, ბერა, ხმა, არც ძერა). იგი არც გლოსას შეიცავს, არც ფონებს და მთლიანად ეფუძნება გრამას – წერას, ნაწერს: გრამატოლოგის და დეკონსტრუქციის) (არათეოლოგირი გაებით: როცა მოშლილია

አስተዳደር ንግድ

J R M E O C O

ნა სიტყვა წარმოთქვას. იგი ვერასოდეს იტყვის: ვარ; ვერასოდეს გეტყვის ხარ; ვერასოდეს იტყვის არის; – იქნება; – იყო და ა.შ. ძნელი წარმოსადგენია ადამიანს თავს დაატყდეს ამაზე დიდი უბედურება (გავიხსენოთ ჰაიდგერი). მაგრამ საქმე ისაა, რომ არსი, არსებობა, ყოფიერება როგორც *Urwort* ისეთი რამაა, რაც კველა ენაში წინასწარგაგების სახითაა მოცემული.

ქართულში ისე როგორც სხვა ენებში,
არსი არის პირველსიტყვა.

ერთობ დამიტობა. რას ვეულისხმობს? იმას, რომ არსი – მიუხედავად მასთან დაკარგშირებული უცნაურობებისა – ჩვენში კარგი სახელით (რეპუტაციით: ლათინურიდან - განმეორებით ფიქრი, მიჩნევა) სარგებლობს. მოჩვენებას კი ცუდი სახელი (რეპუტაცია) აქვს. გავიხსენოთ, როცა გვინდა ვინმე რამეში დავარწმუნოთ მივმართავთ: დამშვიდდი მართლა ასე კი არ არსი, გე-ჩვენებათ. აქ კიდევ ერთი სიტყვა შემოვიდა: მართლა. არსს ენამ სიმართლე (თუ ეს მართლა გამოცდილებიდან კი არ მომდინარეობს, არამედ იგი ჩემი შთაბეჭდილებაა არსის შესახებ?). მაშინ მოჩვენებას რა დაუტოვა? არა-მართლა (უმართლობა). არამართალი, უმართლო, ანუ სიცრუე. მოჩვენებას უკავშირდება სიცრუე. არსი-სიმართლე, მოჩვენება-სიცრუე.

რა გამოდის? არსის, არსებობის შესახებ ლაპარაკს თავი უნდა ვანებოთ და მოჩვენებში თუ მოჩვენებზე გადავინაოთ?

ძველ ბერძნებს ჰქონდათ ასეთი სიტყვა: ეიდოლონ. ქართულად იგი შე-იძლება გამოსახულებად ითარგმნის: ეიდოლონ—გამოსახულება (წვენს ენაში იდოლაც არის გავრცელებული). იოანე პეტრინი თავის ცნობილ კომენტარში მას კერპად თარგმნის. მაგრამ კერპი ქართული სიტყვა არ არის. ქართულად, ალბათ, იქნებოდა ქანდაკი, ძეგლი. ენა ამბობს: გამოქანდაკება და ძეგლის დადგმაო. მაგრამ საქმე ის არის, რომ ორივე მოქმედებას ჩვენ რაღაც ნივთიერს (სხეულებრივს) ვუკავშირებთ. მაგრამ შესაძლოა აგრეთვე რაღაც აზრშიც (ფიქრშიც) აქანდაკი; — ძეგლი ფიქრშიც ჩამოასხა. ძეგლის ჩამოსხმა: სხმა სითხესაც, დენა-საც (ბერძ. რაო, რემა) უკავშირდება და ნაყოფის გამოლება-მოსხმასაც. გამოისხა ნიშავს, რაღაცამ თავი გამოაჩინა, სახე შეიმოსა. გამოსახულებაში სწორედ ეს მომენტი გამოიდას წინა პოანზე.

მიყუბრუნდეთ ისევ პლატონს. სოფისტი იგი ლაპარაკობს ეიდოლოპოიკეს შესახებ. ამ სიტყვიდან გვეყურება ეიდოლონ და პოესია. ერთის შესახებ უკვე რაღაც ვთქვით. რაც შეეხება პოიეკს, მის ძირში დევს პოესის და ნიშნავს ქმნას, შემოქმედებას. ეიდოლოპიკე ანუ გამოსახულებათ ქმნადობა/სახეთქმნადობა. ინგლისურად ამ სიტყვას თარგმნიან როგორც იმიჯმეიკინგ. ეიდოლოს—იმიჯ, პოიკე—მეიკინგ. ანუ ამ გაგებით პლატონი გველაპარაკება იმიჯმეიკერობის შესახებ. ეს კი გაგებულია ან როგორც ხელობა ან როგორც ხელოვნება.

არის, არც არის. მაგრამ პლატონს თუ გავიხსენებთ სამი ტიპის იდოლები არსე - ბობს: ბუნებითი, ხელოვნური და ეიდოლა ლეგომენა ანუ იდოლები, გამოსახულებანი, **იმიჯები** რომლებიც ენაში ბინაფრობენ. პლატონი ერთმანეთისაგან განასხვავებს ეიდოლობიკეს ორ ტიპს: ერთია ეკუასტიკე. მეორე - ფანტასტიკე. ერთის ძირშია ეიკონა, მეორისა ფანტასმა. ერთი ემყარება მსგავსებას (ნივთებისა და საგნების ანარეკლები წყალში). მეორე - არამსგვესებას, უმსგავსობას (ზნეობრივი გაგებით ამას უარყოფითი გულისხმობა ახლავს). ფანტომი არის ისეთი აჩრდილი, ანარეკლი ისეთი რამის, რაც არ არის აქ, ჩვენში. იგი არ არის ანიდელი: ჯერ არ შობილა, ან უკვე აღარ არის (მოკვდა) (როგორ უნდა გავიგოთ ამ კონტექსტში აჩრდილი როგორც უკვდავი სული? (ილია ა). იგი არის სხვა (შეად. აბსოლუტურად სხვა) - იგი უიგიოო პტრინის გაგებით. იგი უიგიოო არის ერთის (პროკლე/პეტრინი) სახელი: ეიდოლა ლეგომენა-არსი-სიტყუდა და არა თვითონ არსი, ერთი. ანდა თუ დერიდას ენით ვიტყვით ის არის პირველი აღსანიშნი - პრომუშ სიგნატურა. ნამდვილ მყოფი რაღა არის? ის არის ტვიფარი ერთის (მან გადმოიტვიფრა ერთი. როგორ გადმოიტვიფრა? მას ნება აქვს? ნება აქვს ყველა უსრულს. ნება ყოველთვის არის სრულყოფის ნება. მაგრამ თუ ნება ის არის, რაც კირკევების ჰეგონია, რომ არის: ის, რის ქვეშაც მოქცეულია ყველაფერი, რაც არის მდაბალი ადამიანის სულში?) ანუ ტვიფარი არსი-სიტყვის. არსთა წყობა, რომლის შესახებაც პეტრინი ლაპარაკობს. როგორც ჩანს. არის ენობრივი

პლასტები, შრეები, წყობა-წესრიგი, რომელზეც იგი გველაპარაკება, ეტყობა, არის ლინგვისტური (თუ ჰერმენევტიკული) წყობა; უფრო, ალბათ. გრამატიკული წერილის, წიგნის ნაწერი არსი. ეტყობა, სხვა არსი არც არსებობს. ხომ არ არის ისე, რომ რასაც პლატონი მესამე ტიპად გამოჰყოფს მთავარი სწორედ ის არის, ვინაიდან დანარჩენი ორი სწორედ მასშია აუგვა?

ამავე დროს, ჩვენ გვაქვს მისწრაფება:
გავიდეთ იმის მიღმა, რასაც იმიჯი გვთა-
ვაზობს. აჩრდილის მიღმა რაღა არის? მიღმური შესახებ საუბარი არის კი მარ-
თებული? თეოლოგიურად ხატი განიხილ-
ება როგორც სარკმელი, რომლიდანაც
მორჩმუნებს ღმერთი უჭვრეტს. კირკეგო-
რი ლაპარაკობს სასოწარკვეთის შესა-
ხებ: სასოწარკვეთა როგორც ცოდვა. რა
არის სასოწარკვეთა? იგი ამბობს: სასო-
წარკვეთა არის, როცა დგახარ ღმერთის
წინაშე ან ღმერთის შესახებ **ნარმოდვე-
ნის** წინაშე და არ გინდა იყო შენ თვიოთნ

თეოლოგიური სივრცე. მაგრამ მეორეს
მხრივ, თეოლოგიური სივრცის გარეშე
არფერი არსებობს – ბლანშო] კირვეგო-
რის ყაიდაზე შეიძლება ასე იყოს: ღმერ-
თის ის ხატია ჭეშმარიტი(იგულისხმება
ხატნერა როგორც სულის უნარი), რო-
მელიც დანერილია ღმერთთან (ღვთაებ-
რივთან)თანამშრომლობით. მაგრამ რო-
გორ? **მეტაფიზიკური** (არა თეოლოგი-
ურად) გაგებით როგორ მიდის ადამიანი
ღმერთამდე? თუ ღმერთი მოდის ადამია-
ნამდე? კირკევორი ფიქრობს: ადამიანი
რომ არ ბრკოლდებოდეს იგი სასოწარკ-
ვეთილებას არ მიეცემოდა. მაგრამ რა
აბრკოლებს მას? სწრაფვა იქეთვენ, რომ
ღმერთს მიაღწიოს და მასთან გაერთება
შეძლოს. მაგრამ ადამიანსა და ღმერთს
შორის ქვალიტეტური სხვაობაა. ადა-
მიანი სწორედ მაშინ ბრკოლდება, როცა
იგი მის გადალახვას ლამობს. მაგრამ
სხვა ხედვით: დაღლილი ადამიანი უხ-
მობს ღმერთს: დავიღალე, მიღი ჩემთან,
უფალო, (ილია II) (გავიხსენოთ ასევე ტე-
რენტი გრანელი: დავიღალე, შენამდე
მოსვლა არ შემიძლია). ამ შემთხვევაში,
ღმერთი თვითონ მოდის მასთან: სინერ-
გია - ადამიანურ და ღვთაებრივ ძალის-
ხმევათა გაერთიანება. შეწევნა, დახმა-
რების ხელი, რომელსაც ღმერთი უწვდის
ადამიანს: ხატნერასთან, იმიჯმეიკინგ-
თან მიმართებაში იგი გამოიხატება იმა-
ში, რომ ჩვენი სული სწავლობს ხატების
მართებულად წერას. ეიდოლონ ღვევი-
მენა: ორი ტიპის პოესიის: ღვთაებრივი
და ადამიანური. რომელია ადამიანის შექ-
ვების მიზანი? რა შექვების მიზანი?

შეიძლო იღობოდა და რომელი ტერიტორის? უკა დერიდა ამბობს: ისნავლო ცხოვ-
რება ნიშნავს იყო სადღაც სიკვდილსა და
სიცოცხლეს შორის; ფანტომები არ არი-
ან ანინდებონი. ისინი არიან არაანინდე-
ლი სხვები. რა ნაშავას, ისნავლო მათთან
ერთად ცხოვრება. იგულისხმება *Mitsein*/
თანაარსებობა სხვა—ფანტომებთან. ამას
დერიდა უწოდებს მეხსიერების პოლი-
ტიკას. ფანტომები არ არიან არც ჩვენში,
არც ჩვენს გარეთ — ისინი **სამართლია-ნობის** სახელებია. სამართლიანობა კი
არც ყოფილა, არც არის და არც იქნება. ანდა არის (დაიყვანება) როგორც კანო-
ნი ან როგორც *droit* მხოლოდ. ე. ი. ჩვენ
უნდა ვიღლაპარაკოთ ფანტომებზე, უნდა
ვუყუროთ მათ, უნდა მივერწიოთ მათთან
ერთად ცხოვრებას. ისინი კი მხოლოდ *présentement vivants*. შეუძლებელია პოლი-
ტიკა ამის გარეშე. რას ნიშნავს იმათ ნი-
ნაშე პასუხისმგებლობა, რომლებიც ჯერ
არ დაბადებულან ანდა რომლებიც უკვე
გარდაცვლილია? ვინ მოდის მომავლიდან
?(ჰეი, ვინ მოდის მანდ მომავლდან?) რო-

დის მოდის მომავალი? ეს საკითხი უკავშირდება კვალსა და კვალის კვალს.

ხატი, სახე არის რაღაცის ხატი, რაღაცის სახე მაგრამ, აჩრდილი თავისთავად რისი აჩრდილია არ ვიცით. მისი პრეზენტაცია ჩვენთვის უცნობია. ჩვენ მას რეპრეზენტაციით ვეცნობით. ჩვენთვის ხელმისაწვდომი ერთადერთი პრეზენტაცია არის რეპრეზენტაცია.

სხეული ხორცის გარეშე, მაგ. საცვლელი ლირებულება, რომელიც არ ჩანს. ის არც იდოლა და არც იკონა. იგი უფრო ხატის ხატია. უფრო ის არის, რასაც სიმუაკრს უწოდებენ. პლატონური ფანტაზია. იგი ჩვენ გვიყურებს, მაგრამ ჩვენ მას ვერ ვხედავთ. დერიდა ამას უწოდებს *l'effet de visière* - ჩაჯერების ეფექტს. მაგრამ იგი მეტყველებს. წესს იძლევა: მამაშენის სულ ვარ შექსპირის „პამლეტში“. სხავლული მხოლოდ *regarder/ga*ნიხილავს აჩრდილებს, მას არ შეუძლია მათთან ლაპარაკი. მას არ შეუძლა საქმე იქნიოს აჩრდილებთან, ფანტომებთან. ტრადიციულ სხავლულს არც კი სჯერა მათი არსებობისა. მას არ სჯერა საზოგადოდ შეუძლებულის არსებობა: რაც არის და არც არის, რაც ცოცხალიცა და არა-ცოცხალიც. (მსგავსებაც ასეთია. ამიტომ იგი სახიფათოა). იგი სცნობს მხოლოდ იმას, რაც არის წარმოდგენილი, გაანიდელებული. გაანიდელებულისა და გაუანიდელებულის ოპოზიციის მიღმა მისთვის მხოლოდ ჰიპოთეზაა, ფიციაა, თეატრალობა, სპექულაცია. შემთხვევითი არ არის ილიასა და მაჩაბლის ინტერესი აჩრდილის მიმართ (შექსპირის სიყვარული). მაჩაბლი სხვანარად ვერც წავიდოდა: იგი აჩრდილად იქცა. ის არ არის გარდაცვლილი, არამედ გაუჩინარდა, ამიტომ ყოველთვის „ბრუნდება ხოლმე“ მისი პრეზენტაცია არის რეპრეზენტაცია. ილიას აჩრდილი? გაუჩინარება არ არის სიკვდილი (წინამურია-დაგილი სადაც ილია ვერ მოკლეს-ნიკო კეცხველი). ეს შესაძლოა რწმენის კრიზისის გამოხატულება იყოს. პეტრინიც გაუჩინარდა. პეტრინის დამოკიდებულება აჩრდილებთან: საწუთორო, რომელიც ბინდისფერია, უმრუმესია. ეს არის სინმადვილე/სიცელი, სადაც აჩრდილები ბინადრობები? ბინდისფერი სიცელი. სიცელში მოვიდა სინათლე და სოფელმა ვერ იცნო იგი.

სხვები - რომლებიც უკვე აღარ არიან ან ჯერ არ შეძილან - სხვა არაფერია თუ არა სამართლიანობის სახელი. მათ წინაშე პასუხისმგებლობა - პასუხისმგებლობაა აჩრდილების წინაშე. მათ ვიგონებთ სადლეგრძელებში, ლოცვებში, რიტუალებში. გვგონია, რომ მოგონება ცხოვრების ნაწილია ე. ი. მთელი და ნამდვილი ცხოვრებაა, ხოლო მოგონება მისი ნაწილია. მაგრამ ხომ არ არის პირიქით? ცხოვრება ხომ არ არის მოგონების ნაწილი? უფრო ხშირად ვისთან ვიმყოფებით? იმათთან ვინ ჯერ არ არიან ანდა უკვე აღარ არიან თუ მათთან ვინც ჩვენს გვერდით არის? აჩრდილის არსებობა უფრო ხანგრძლივა (მე როგორც აჩრდილი უფრო დღეგრძელი ვარ): მე როგორც ჩემი მშობლები ჯერ არ გაჩენილი შვილი ვარსებობდა როგორც აჩრდილი; მე როგორც ჩემი შეიღლავაში აჩრდილის წინაპარი ვიარსებები ისევ როგორც აჩრდილი. სპექტრული არსებობა არ არის პრეზენტი ანდა ეს არის პრეზენტი, რომელშიც წარმოდგენილია პასუხის და პრეზენტი. აბსენსი თუ არა საკუთარი უკვე აღარ გამოიყენება არსებობის წინამდებარების და მათთან უკვე აღარ არა არის თუ მათთან ვინც ჩვენს გვერდით არის? აჩრდილის არსებობა უფრო ცხოვრებას და იქცევა ჩვენს ცხოვრებად. აჩრდილს გავყარათ ერთადერთი ეფექტურობიდან, პრეზენტიდან:

non pas vers la mort mais vers une survie, à savoir une trace dont la vie et la mort ne seraient elles mêmes

que des traces et des traces de traces, une survie dont

la possibilité vient d'avance disjoindre ou désajuster l'identité

à soi du présent vivant comme de toute effectivité.

დერიდა მსჯელობს სპექტრის/აჩრდილთა პოპულაციის შესახებ people -ის/ხალხის გარეშე.

დერიდა ლაპარაკობს ევროპაში travail du deuil (ეს ფროიდული კომპლექსი მოიცავს რამდენიმე (5) სტადიას: ინტება კრიტიკულით და სრულდება კრეატიულით, როცა ადამიანი, რომელმას საყვარელი არსება დაკარგი ივსებს დანაკლისს) შესახებ, რაც საზოგადოდ serait coextensif à tout travail en général. (ილიას აჩრდილში „შრომის ახსნა“)

ფული-პრეზენტის ხორცის გარეშე. საკუთრიობის ინდივიდუალობის გარეშე. მუზილის უთვისებო კაცი როგორც აჩრდილი! კუთრის, საკუთრიობის - ფანტომისაცია. აჩრდილი - მოჩვენება, სიმულაჟირი. მაგრამ როგორია მისი მიმართება კონცეპტან/ცნებასთან? ხომ არ არის ის შემთხვევითი? შეკითხვა კლასიკური ფორმითა დასმული. იდეალიზაციის მოძრაობა: ჩრდილების შექმნა. ჩვენს წინაშე სპექტროპეტიკა. მას ყველგან ვაწყდებით - ემისია: ქაღალდის ფულის გამოშევება - სახელმწიფოებრივი მაგია: ქაღალდის გადაქცევა ოქროდ. აჩრდილები - შელოცვა, შეთქმულება.

რა გვასწავლის აჩრდილი? იმას თუ როგორ უნდა იცხოვოს სწორად. რა არის სწორი ცხოვრება? სამართლიანად ცხოვრება. სხვები, ვისზეც იგი ლაპარაკობს სამართლიანობის სახელია თუ თავისი უფლების? ილიას აჩრდილი უფრო თავის უფლებაზე გველაპარაკება. სპექტრული საქართველო? მიზანსცენა, გასცენიურება, თეატრალიზება - წარმოდგენა, ხედი და მითითება - არ არის გარეშე. სპექტროპეტიკა აჩრდილი ცხოვრობის შექმნაში. მას ყველგან ვაწყდებით - ემისია: ქაღალდის ფულის გამოშევება მაგია: ქაღალდის გადაქცევა ოქროდ. აჩრდილები - შელოცვა, შეთქმულება.

აჩრდილი დაგას მყინვარზე.

მყინვარი „ცის გასარღვევად აღმოჩინდულა“.

მე, რომელიც ყველაფერ ამას უყურებს უფრო მაღალზე უნდა იდგეს.

მაგრამ სად?

მომევლინა მე (ვინ არის ეს მე?)

კაცი: დიდი, მოხუცებული, უძრავი, უხმო, დაფიქრებული.

მარჯვენა ხელით ეჩრდილნა თვალი(მოხუცის თვალი), მთიდამ ამაყად გადმომზირალი). ხედავს, მაგრამ არის უზილავი? მაგრამ ვიდაც რომ ხედავს. ხედავს არა მარტო აჩრდილი, არამედ ცხოვრობს! კი არ არსებობს, არამედ ცხოვრობს. რატომ ეძებს ის მზიან ადგილებს? მზე კი ჩავიდა რას ნიშნავს? სიჩუმე და თარება. აჩრდილი - ყოველ ქვეყნის და დროის გარეშე.

აჩრდილი დაგას მყინვარზე.

მყინვარი „ცის გასარღვევად აღმოჩინდულა“.

მე, რომელიც ყველაფერ ამას უყურებს უფრო მაღალზე უნდა იდგეს.

მაგრამ სად?

მომევლინა მე (ვინ არის ეს მე?)

კაცი: დიდი, მოხუცებული, უძრავი, უხმო, დაფიქრებული.

მარჯვენა ხელით ეჩრდილნა თვალი(მოხუცის თვალი), მთიდამ ამაყად გადმომზირალი). ხედავს, მაგრამ არის უზილავი? მაგრამ ვიდაც რომ ხედავს. ხედავს არა მარტო აჩრდილი, არამედ ცხოვრობს! კი არ არსებობს, არამედ ცხოვრობს. რატომ ეძებს ის მზიან ადგილებს? მზე კი ჩავიდა რას ნიშნავს? სიჩუმე და თარება. აჩრდილი - ყოველ ქვეყნის და დროის გარეშე.

აჩრდილი დაგას მყინვარზე.

მყინვარი „ცის გასარღვევად აღმოჩინდულა“.

მე, რომელიც ყველაფერ ამას უყურებს უფრო მაღალზე უნდა იდგეს.

მაგრამ სად?

მომევლინა მე (ვინ არის ეს მე?)

კაცი: დიდი, მოხუცებული, უძრავი, უხმო, დაფიქრებული.

მარჯვენა ხელით ეჩრდილნა თვალი(მოხუცის თვალი), მთიდამ ამაყად გადმომზირალი). ხედავს, მაგრამ არის უზილავი? მაგრამ ვიდაც რომ ხედავს. ხედავს არა მარტო აჩრდილი, არამედ ცხოვრობს! კი არ არსებობს, არამედ ცხოვრობს. რატომ ეძებს ის მზიან ადგილებს? მზე კი ჩავიდა რას ნიშნავს? სიჩუმე და თარება. აჩრდილი - ყოველ ქვეყნის და დროის გარეშე.

აჩრდილი დაგას მყინვარზე.

მყინვარი „ცის გასარღვევად აღმოჩინდულა“.

მე, რომელიც ყველაფერ ამას უყურებს უფრო მაღალზე უნდა იდგეს.

მაგრამ სად?

მომევლინა მე (ვინ არის ეს მე?)

კაცი: დიდი, მოხუცებული, უძრავი, უხმო, დაფიქრებული.

მარჯვენა ხელით ეჩრდილნა თვალი(მოხუცის თვალი), მთიდამ ამაყად გადმომზირალი). ხედავს, მაგრამ არის უზილავი? მაგრამ ვიდაც რომ ხედავს. ხედავს არა მარტო აჩრდილი, არამედ ცხოვრობს! კი არ არსებობს, არამედ ცხოვრობს. რატომ ეძებს ის მზიან ადგილებს? მზე კი ჩავიდა რას ნიშნავს? სიჩუმე და თარება. აჩრდილი - ყოველ ქვეყნის და დროის გარეშე.

თ ბ ა მ ე ც ხ ი

(ნამდვილი ამბავი)

ზურა იმილი

ივლისის ბუღლი იდგა. სიცხისაგან ისუთებოდა თბილისი. ვერსათ გაექცეოდი აუტანელ მცხუნვარებას მზისას. ვარაზისხევს მივყვებოდი თავქვე. ცირკის მხარეს გადავჭერი ქუჩა, ხეთა ჩრდილებში რომ შემეფარებინა თავი. ასე მივდიოდი ჩაფიქრებული ნელა და ხარბადა ვნთქავდი გრილი ნიავის დინებას, დროდადრო რომ დაუბერავდა ხის ფოთლებიდან ნაზად. უკვე მივუახლოვდი პარკს, ერთი კონა თაგულივით რომ არის მოკალა-თებული ფიქრის გორის ძირას. უცებ შევდექი ქვეცნობიერად, თითქოს მოქმედებამ გასაწრო გონებას ნამით. გონძერულმა მთელი არსებით შევიცანი წამის უსწრაფესად ის წუხილი და ტანჯვა, პატარა ცუგოს რომ დასტყვლოდა თავის.

მარცხენა წინა ფეხი თითქმის არ ჰქონდა ძალას, ხორცის ნაგლეჯი ეკიდა მხოლოდ. დამსხვრეული ნაწილი ძელის ოდნავ მოუჩანდა სხეულიდან. კანაფივით შემოხვევიდა ძარღვები ძვალს. ეს უგვანო, მცირედი მასა ხორცისა საშინლად ყარდა, ათობით ბუზი დასერდა ზედ და ცოცხლადა სჭმდნენ ცუგოს. სიკვდილის სუნი აღიზიანებდათ მეცნარებს, შელეგური სისწრაფით ესხმოდნენ თავს მსხვერპლს. სასონარკვეთილს შემზარავი წარმოდიდა წარმოდნენ დარჩენოდა ნუგეშად; სულზე მივუსწარი თითქოს განწირულს, როდესაც გრძნობდა უკვე იმ იდუმალი საშიროების მოახლოებას, ასე რომ გვიზარას ყველას, მაგრამ შევშინდი, საკუთარმა ულონობამ დამაფრთხო, უკან დავიხიე. სულით ხორცამდე შემძრა წანახმა, ეშმაკის გამოგზავნილ რომ ჰგავდა კოშმარული სიზმრის დროს.

უცებ მოვარიდე თვალი. შორეთში გადაიკარგა ჩემი მზერა უაზროდ. გრძნობამ დამლურეული დავიძარი, შელეგიანი შევერი პარკს, თითქმის გავრბოდი. გადასასვლელს რომ მივაღწიე, ბეტონის ფილაზე ჩამოვჭერი. უფრო ძალუმად მივუშვირე თავი მზის მცხუნვარებას. ალმური ამდიოდა ისე-დაც გაოფლილ სახეზე. ასე ჩავიქირდი თვეჩაქინის ფილაზე ჩამოვჭერი. ცხოველი, სასტიკი და ულმობელი, ახალ გამოცდას მიმზადებდა ალბათ.

ცოტა ხანს ვებრძოდი თავს. სულის წიაღი ჩაბუდებულ სიბრალულს ვერა მოვუხერხე რა. ვერც კვნესა ტანჯული არსების ვერ ამოვიგდე გონიდან.

ფეხზე წამოვდექი, ერთ წამს ვიდექი გახევებული და შემოვბრუნდი. უკან გამომინია გულმა.

მალე მივადექი ბეჩავს. არ ვიცი, როგორ შემოლოლდა პარკში. ამალლებულზე იწვა უღლონოდ. უიმედოდ იგერიებდა ბუზების ჯარს ღონებისდილი.

მივუახლოვდი, ჩავიმუხლე, რომ არ ეგბინა, ფრთხილად გადავუსვი ხელი თავზე. მომენდო, ნამით შემომხედვა მადლიერი თვალებით, მაგრამ უსასონბამ შეცვალა ისევ მისი მზერა. კვლავ დაეძერა კენესა-წევრებით ხორცის ნაჭერს, ბუზებისგან რომ არ ჩანდა, მაგრამ ამაოდ.

ხელის აქნევით მოვაშორე სატანჯველი და უსწრაფესად, როგორც კი შემეძლო, ცხვირსახოცი შემოვახვიე ფრთხილად იარას. შემდეგ თითების ნელი მოძრაობით გამოვდენე უკანასკნელი მეცნენარი ჭრილობიდან. შვება იგრძნო. ჭკვინი, უცოდველი თვალებით მომაცქრდა, ნაზად ამილოეა ხელისგული. ქვეცნობიერად შევიცანი, დედალი უნდა ყოფილიყო. მისმა სინაზემ მაგრძნობინა ეს. არ შეემცდარვარ. კარგად გავსინჯე, კიდევ ხომ არ ჰქონდა დამავებული რამე. გვერდით მივუჯექი. ასე ვიყავით გაყურსული ორივე ერთხანს.

მძიმე ფიქრებად ამშლოდა სატანჯველი. ძალის სევდა შერწყმოდა ჩემს არსებას. შვებით ამოიოხრა თითქოს უბადრუკმა და უმწეო გვამმა, პატრონად მიგულა ალბათ.

დალონებული გავყურებდი ქუჩისპირს. უსიამო განცდებით დამძიმებული ვფიქრობდი, თუ როგორ დამეღნია თავი კოშმარისაგან. კიდევ უფრო ნაღვლიანი ვემორჩილებოდა ბედის განაჩენს უმწეოდ. ვეღარა ვგრძნობდი დროის დინებას. ეშმას შეეჩერებინა თითქოს ჩემი სულის დასათრგუნად დრო.

ნელა მოვედი გონს. თუმცა ჯერ კიდევ სტანჯავდა ქვეცნობიერი ცნობიერს. ფრთხილი ალერსით შევმატე მხენობა ჩემი ხმით მტირალს. ტებილი სიტყვებით მივუალერს: – მე დავბრუნდები, ცუგო, მალე დაგბრუნდები. – შემდეგ კიდევ ერთხელ ჩაგხედე ტანჯულ თვალებში, ოდნავ შესამჩნევი იმდინით რომ მიცქერდნენ მე.

ჩქარი წაბიჯით გადავჭერი ქუჩა. ზურგსუკან ვიგრძენი მისი მზერა, კარგა მანძილზე რომ გამაყოლა თან.

დადუმებული მივადექი ცხოველთა კლუბს, სამხეცეს ტერიტორიას რომ შერწყმია უგვანო, მახინჯ სოკოსავით.

სწრაფი წაბიჯებით, თითქმის სირბილით მომყვებოდა გვერდით ივანე, კლუბის ექიმი. გურჯაანიდან ყოფილა თურმე ჩამოსული. საკმაოდ გულწვილი გამოდგა. ქოშინით გადავირბინეთ ქუჩა. მორჩილად იწვა იქვე ძალი, ტკივილჩამდგარი თვალებით მელოდა მე.

გულმოდგინედ დაათვალიერა ივანე ჭრილობა, თავზე ხელი გადაუსვა ცუგოს და მითხრა:

– დიდი ხანი არ არის, რაც ეს შეემთხვა საცოდავს. უბრალოდ, ასეთ სიცხეში მალე ყროლდება ხორცი, განგრენაა დაწყებული. სასწრაფოდ სჭირდება ამპუტაცია, სულ ძირში, აგრე აქ – და მან მიწვენა, სად უნდა მოკეთილიყო ფეხის ნარჩენი.

– მაგრამ შემდეგ... – თვალი გამისწორო ივანემ. – მორცხი ვიყავით უკვე ამ დროს. ხელისგულზე მედო მისი დრუნჩი. სიცოცხლის თრთოლა ვიგრძენი ღდნავისუც ხორცილობდა, რომ იქ ვიყავი ბოლომდე მასთან. მის თვალებში შევნიშნე ეს მე. მას კიდევ სჯეროდა, ალბათ, ჩემი და ისევ ჰქონდა იმედი.

ასეგან. შემდეგ იქვე დაიწყო ტრიალი და ბორგვა. აგონიაში მყოფი შემზარავ ხელს გამოსცემდა, წყვეტილი ხავილითა და ხველებით უახლოვდებოდა სიკვდილს. ბოლოს მუცელზე დაწვა და მიყუჩდა. ოდნავდა სუნთქავდა, ძლივს შესამჩნევად. სადღაც შორეთიდან ისმოდა მისი ქშენა. თითქოს დამშვიდდა. მაგრამ ამაღ თვალები... ისევ იბრძოდება.

– მარტონი ვიყავით უკვე ამ დროს. ხელისგულზე მედო მისი დრუნჩი. სიცოცხლის თრთოლა ვიგრძენი ღდნავისუც ხორცილობდა, რომ იქ ვიყავი ბოლომდე მასთან. მის თვალებში შევნიშნე ეს მე. ასე გაშორდა სიცოცხლეს.

ლასლასით მივედი შინ. გონებადაბინდული გავყურებდი სავსე მთვარეს აივინდან. უპატრონოდ მიგდებულ სხეულზე ვფიქრობდი მხოლოდ. სინდისის ქენჯნა მძიმე ბოლმად დამანვა გულზე. ორი დღე არ მასვენებდა ძალის თვალები, ორი ღამე მექცა საშინელ კოშმარად. მესამე დღეს, დილით, წერაქეს დავავლე ხელი და პარკისაკენ გავუყევი გზას.

მძორის სუნი მეცა პარეში შესულს. როდესაც მივადექი საწყალს, ჯერ ვერ გავაძრის მეცნენად დამანვენებდა ძალის თვალები, ორი ღამე მექცა საშინელ კოშმარად. მესამე დღეს, დილით, წერაქეს დავავლე ხელი და პარკისაკენ გავუყევი გზას.

სულ ახლოს დამჭირდა მისვლა, ხეთა აჩრდილებს მორის რომ ამომეცნო. უცებ შევდექი მეხნაკრავივით. ქვეცნობიერად ამომხდა გულის სიღრმიდან:

– დავაძინოთ? – მკითხა ივანემ. ამ ხმასთან არ ერთად და დამანვენებდა ძალის თვალები, რომ დაიტოვო შინ? მე თვითონ ნაქირავებში ვარ. – მომიბოდიშა თითქოს.

– ეზო რომ მქონდეს, დავიტოვებდი. – ჩავილებულულ ჩემთვის.

– დავაძინოთ? – მკითხა ივანემ.

ამ ხმასთან არ ერთად და დამანვენებდა ძალის თვალები, რომ დაიტოვო შინ? მე თვითონ ნაქირავებში ვარ. – მომიბოდიშა თითქოს ჩემი სულის დასათრგუნად თქვა ივანემ.

– დალიან არ მინდა, მაგრამ ასე დატოვებას, ჯობია დავაძინოთ. – ძლივს გასაგონად თქვა ივანემ.

საუკუნედ მეჩვენა წამები, მე უნდა გადამენებითა ძალის ბედი.

– დავაძინოთ!.. – უცხოდ ჩამესმა საკუთარი ხმა.

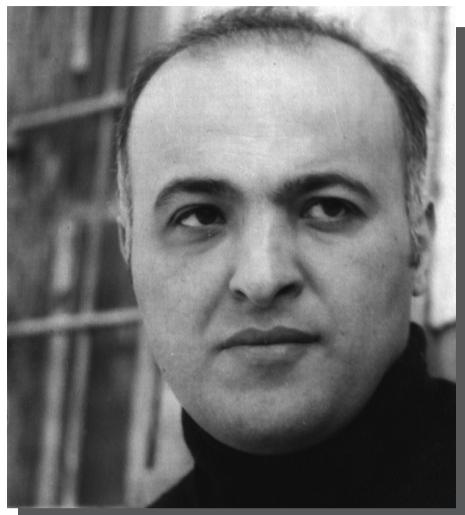
მორჩილად დამიქერდა თავი. ამხანას მოვიყვანო, მითხრა.

– მე არ შემიძლია ამის გაკეთება, მე მხოლოდ გარჩენ.

ჩაფიქრებული გამშორდა ივანე, მხერებში იდნავ მოხრილი, მძიმე წაბიჯით მიდიოდა.

მალე დაბრუნდა. გამხდარი ბიჭი მოყვებოდა გვერდით. სწორედ მას უნდა მოეყვანა სისრულეში ჩემ მიერ გამოტანილი განაჩენი.

პარკის სიღრმეში შევიყვანება დალის უკან განამდებით მცნელი წერაქე. ზებუნებ

გასილ ბოსტაშვილი

გადამფურცლა მეორმოცე ქარმა,
ნამიკითხა გულისყურით ვითომ?!..
შეამტკრია კარი მთვარის ქარვამ,
ლამე კითხვით გაათენა თვითონ...

ქარს შეება სიმარტოვე მარტის,
ვით იაკობს უძლეველი ღმერთი...
სიცოცხლე ხომ უდაბნოა დარდის,
ნამიერად გალიმება ერთი...

მეორმოცე გაზაფხული მეფობს,
სინათლედ რომ ეფინება მუზა...
ნაოჭებად დაღარულო გზებო,
სულშის ტაძარს დრო ვერაფერს უზამს!..

სიბრძნის ტოტი უკაცუნებს სარკმელს,
ანგელოსს რომ დარჩენია ლია...
აღმოაჩენს სასუფევლის სარკეს,
განუცდელი სიამე რომ ჰქვია...

სიყვარულით მოციმციმე თვალში,
უსასრულო ცის სიმშვიდე სუფევს...
არავისთან დავრჩენილვარ ვალში,
ათი მცნებით მიცხოვრია თურმე...

მეორმოცე საფეხურზე ვდგავარ,
ვუხმობ მთვარეს – დაწვეთებულ სანთელს...
ქარიანში გადაშლილ წიგნს ვგავარ,
თუ ხატის წინ გაღვივებულ კანდელს...

მიყვარს თიბათვის უხმო სიცილი,
თუთით მოთხევრილი ღრუბელთ ტუჩები.
ელვის და ჭექის უივილ-ხივილი,
განუწვას რომ ვერ გადაურჩები...

ამნვანებული კაბის შრიალით,
ჩამოიქროლებს ტყიდან ნიავი...

სულს გადაავსებს წყარო ტრფიალით,
ატყდა ტალღათა წიავ-წიავი...

ვარდის კოკრები აფეთქდებიან
და მოიღედენ თბილ მკერდს ბაღები...
ნისლთა მთიბავნი დაფეთდებიან,
ქარი ზვინების არის წამლები...

მერცხალთა ჭიკიკს ახშობს დაისი,
სიჩუმედა ზეცა ნახატი...
ღამე ზღვისპირას წვეპა ხალისით,
მისჩერებია მთელი სახატე...

ცისკრის ვარსკვლავი ასწრებს თენებას,
უმსუბუქესად არწევს ვარსკვლავეთს...
მზეს უხარია აღმოცენება,
რიურაუნი ლაჟვარდ დღეებს მარცვლავენ,

შეყვარებული უსტვენს ბულბული,
მოევლინება სიზმარს სიზმრადვე...
ბალის ტოტივით გადახუნდლული
და მზიარული მიყვარს თიბათვე...

წვიმის ქვეშ ლურჯი ღამე იცინის,
ფოთლებს ეწვია წვიმა შხაპუნა...
გაზაფხულია ჩემი სიცილი,
ჩემი ლექსო
და ჩემი პაპუნა...

სვეტიცხოველი და ალავერდი,
გაბრწყინებული ქართლის მონამე...
ძე,
სულინმინდა
და მამა ღმერთი,
ღვთისმშობლის წილხვედრ მინას ლოცავენ...

ცას სიხარულით მოსდის მირონი,
მოუშუშებელს კურნავს იარებს...
თამარის საფლავს მაშინ იპოვი,
თუ ზღვა უდაბნო გამოიარე...

ნიავმა ფოთლებს უთხრა ჩურჩულით,
რომ დაასველებთ შხაპუნა წვიმა...
გაიკლაკნება ელვის ურჩხული
და მონატრების სარკმელთან მივა...

შეაზანზარებს ჭექად ქცეული,
ხმა მოლოდინით გასუსულ მინას...
თეთრ მოსასხამში სტუმრობს ეული,
მუზათა ღმერთი ქალღმერთის ბინას...

ჭადართა შრიალს შორს მიაქვს ექო,
წვეთებმა მგოსანს დაუკრეს ტაში...
მონატრებულმა უნდა იჭექოს
და მარტოობა წაილოს ცაში...

ცრემლთა ორკესტრი რექვიემს უკრავს,
გადაიფურცლა ღრუბელთ კრებული...

ლამპიონები მოჩანან უბრად,
ტაძარში ლოცვად დავანებული...

თვალთა წყაროში სანთლად ელვარებს,
შეყვარებულთა უთქმელი სევდა...
სულის სამრეკლო რეკავს მღელვარედ
და წვიმის მიღმა სიხარულს ხედავს...

„დიდ არს, ძალი სიყვარულისაი“...
არსენ ამარტოელი

მიახლოვდება ღრუბელთა ფარა,
სული უსაზღვრო ცაზე მარტოა...
თვალთა უფსკრულებს ხეობა ფარავს,
შენი მზერა რომ შემომატოვა...

შემოასახლა სურნელი ლურჯი,
აყვავებულმა იასამანმა...
თმებს გივარცხნიდა ნიავი ურჩი,
საწუთორ შეძრა გულმა თამამმა...

ლოკავდა წყარო ქვათა ყვრიმალებს,
თმათა ტალღებში თოვდა თითები...
ვარსკვლავთა ცეცხლი გადაიმალეს
ღრუბლებმა,
თრთოლვით რომ ვეზიდები...

გვირილასავით უნდა ვიცხოვო,
მკოცნონ წვიმებმა,
მთელონ ქარებმა...
ჩემზე კაცურად ვერავინ ცხოვრობს,
ვის ძალუძს ლურჯი ცის შეყვარება?..

ვეალერსები ნისლებს მზიანებს,
ბევრი უძილო ღამე ვათიე...
თუ პაემანზე დავიგვიანე,
უძვირფასესო ხომ მაპატიებ?!

მზის მხურგალებით ჩაგიკრავ მკერდში,
თავს დავიცინებე
და დაგვინებე...
რომ მარტოობის გრიგალი გერჩის,
რომ უსუსურად ტირილს დაიწყებ...

მოვიცელები ლოცვად ქცეული
და მონატრებას თავს შევაიფარებ...
წაუკითხავი რჩებათ რვეული,
ზვინად აღმართულ თავშესაფარებს...

მხატვრობა ავთონისა

„ ԱՐՄԵՆԻԱ ՀԵՂԱՍՈՒՅԹԵՐԸ “ ՅԵԿԱՆԱՑՈ ԱՆ ՏԵՂՈՆԵՐԻ ԿՐՈՅՈԼՈ ՄԱԼԵՎԻ ՍՊԱԾԱՇՎԻ ԱՌԵՎԵՇՎԱՌԵՎԱԴՅՈՒՆ

„სექტინარი“ ბერძნული სიტყვაა და კველა შემთხვევაში ჯგუფურ მეცადინეობას ნიშნავს, მაგრამ თუ ასაკობრივ ადამიანებზე საუბარი, ამას უკვე კვალიფიკაციის ასამაღლებელი კურსები ჰქვია, რაკი, ასე ვთქვათ, ცხოვრების ფერხულში ჩაბმისას, საჭირო ხდება ბევრი ელემენტარული საკითხების შეხსენება იმათთვის, ვინც სტუდენტობისას, ანუ ცოდნის შეძენისას, ცულლუტობდა.

და აი, სემინარის ჩასატარებლად, თქვენმა მონა-მორჩილმაც შეკრიბა ხუთ-კაციანი ჯგუფი, რომლის წევრებსაც აქვე წარმოგიდგენთ:

1. გამომცემლობა „საქართველოს მაცნეს“ რედაქტორი – ქ-ნი ნათელა თუ-სარელი;
 2. ტექსტის ამწყობი – ქ-ნი ია სულაქ-ველიძე;
 3. დიზაინერი – ქ-ნი დალი ჯვარშე-იშვილი;
 4. ფილოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი – ბ-ნი სოსო სიგუა;
 5. ფილოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, რუსთაველის პრემიის ლაურეატი – ბ-ნი რევაზ მიშვე-ლაძე (ჯვუფხელი).

ამასთან, აქედანვე გაფრთხილებთ, ჩე-
მო ძეირზასებო, რომ ეს პირველი მეცა-
დინეობა ძალიან რთულად მოგეწვენე-
ბათ, ისეთ საკირკიტო საკითხებზე უნდა
ვისაუბროთ. რაც მთავარია, ყოველივე ეს
წვრილმანების გამოკიდებად ან ტრადი-
ციულ კორექტურულ შეცდომებად არ მი-
იჩნიოთ. ხომ გახსოვთ, ე-ნ ანა კალანდა-
ძის შეგონება: მშობლიურ ენას ცეცხლზე
შემოდგმულ რძესავით ნამითაც არ უნდა
მოვამოროთ თვალი, თორემ მერე გვიან
იქნება... არადა, ეს ჩვენი „ცოცხალი
კლასიკოსი“, როგორც უფალი რ. მიშვე-
ლაძე უწოდებს თავის თავის ს. სიგუასთან
და მისთ ერთად, აქაც ისეთ „ნოვატორო-
ბას“ იჩიებს, საქართველოს ისტორიაში
რომ აითვალწუნა დავით აღმაშენებლისა
თუ 100 ათასი მონამე ქართველის ლეგენ-
დარული გმირობა, ამ ამბებს მე სულ
სხვაგვარად ვხედავო და ა.შ. და ა.შ. ისიც
მიიღეთ მხედველობაში, რომ იგი თავისი
უცვლელ რედაქტორიანად (ს. სიგუა)
დაგვთანხმდა ჩვენს სემინარში მონაწი-
ლეობას და ესეც შენი კოჰაბიტაცია...
ჩვენებურად!

მაშ ასე, დღევანდელი მეცადინეობის
თემაა: ტექსტის ლიტერატურული დამუ-
შავება და მომზადება დასახეჭდად, ანუ
რედაქცია-რედაქტირება, როგორც ვამ-
ბობთ ხოლომე წვეულებრივ.

საგანი: რევაზ მიშველაძის რომანი „ჩურჩულს გადაჩვეული კაცი“, რედაქტორი ს. სიგურა. გამომცემლობა „საქართველოს მაცხე“, 2010, გვ. 828 (? - გთხოვთ, ამ კითხვის ნიშანს ამთავითვე მიაჩვიოთ ყურადღება, დასასრულ რომ იქნებს ჩეხოვის დამბარასავით!).

გამოცემას ბოლოში აქვს, როგორც
საბჭოთა პერიოდში იყო, რუსული სათა-
ურიც: Реваз Мишвадзе, «Без шопота»
(первое издание)...

ჰერიტაჟის მდგრადი განვითარების...
ჰომინიდან დავით არავინი, რა-
კი, სხვა თუ არაფერი, აქვეა და არსები-
თად მხოლოდ სათაურის რუსული ვარი-
ანტია განსახილველი. თავად საკითხის
ასე დაყენება სულაც არ ნიშნავს, რომ
თითქოს ქართულ ნიგბზე რუსული სათა-
ურის მინერა ე.წ. დასაგმობ საბჭოურ

ბატონი თამაზ!

გულითა და სულით მივესალმები მონატრებული „ლიტერატურული საქართველოს“ განახლებას და რნმენასაც გამოვთქვამ, რომ თქვენი ხელმძღვანელობით იგი კვლავ იქცევა ნამდვილ სახალხო ტრიბუნად, რის გამოც მთელ ქვეყანას უხაროდა პარასკევის გათენება და ამ სულიერი წყაროს დანაფება. აქვე, ნება მიბოძეთ, ერთი ჩემი სტატიაც შემოგთავაზოთ, თუ კი, ძუნებრივია, იგი თქვენს ყურადღებას დაიმსახურებს.

მარად თქვენი გოგი დოლიძე

გადმონაშთად მიმარინია. არა და არა. რო
მელ ენაზეც გინძა, იმაზე თარგმნე შენ
წიგნის სათაური, მაგრამ აზრი უნდა იყოს
გასავები და ესაა მთავარი.

ოთხეტებით ემით. რომ სიჭმავა შეიძინოს

ხმარების წესი, რასაც ასე ენინააღმდეგები ბა რუსთაველის პრემიის ლაურეატი რ. მიშველაძე?! დიახ, „მეთქი“, როგორც წესი, იხმარება პირველი პირის ნათქვამი ან ნაფიქრი სიტყვების გამეორებისას და იწერება დეფისით. მაგ., „ვუთხარი, მიყვარხარ-მეთქი“ და ა. შ. რ. მიშველაძეს კი დაუჩემებია, რისი კლასიკოსი ვარ, ბოლოს და ბოლოს, არსებული წესები თუ არ დავარღვიერ («Тоже мне... Бетховен!») და ამ ნაწილაკს როგორც მოეპრიანება, ისე წერს, ზოგჯერ, თქვენ ნარმოიდგინეთ დეფისითაც, მაგრამ უმეტესად ხან უდევისოდ, ხან ტირით და ხანაც სულაც ცალკე.

მაგ., გვ. 102. აქ ხუთჯერ არის ნახმარი „მეთქი“ და ხუთივეჯერ ცალკე სიტყვად „გისმენთ მეთქი“, „მუსხელიძე ვარ მეთქი“, „დიახ მეთქი“, „არ არის მეთქი“ და „არა სტკივა მეთქი“), მაგრამ იქვე, ბოლო სტრიქონში: „ზუსტად ის ხმა იყომეთქი“.

ცხადია, ყველა მაგალითს ვერ მოვიტან, ძალიან ბევრ ადგილს წაიღებს, ამიტომ მხოლოდ გვერდებს ამოგინერთ, ხოლო იქვე მითითებული რომაული ციფრი ნიშნავს, რომ ამ გვერდზე სწორედ ამდენჯერ არის ასეთი „სიახლე“.

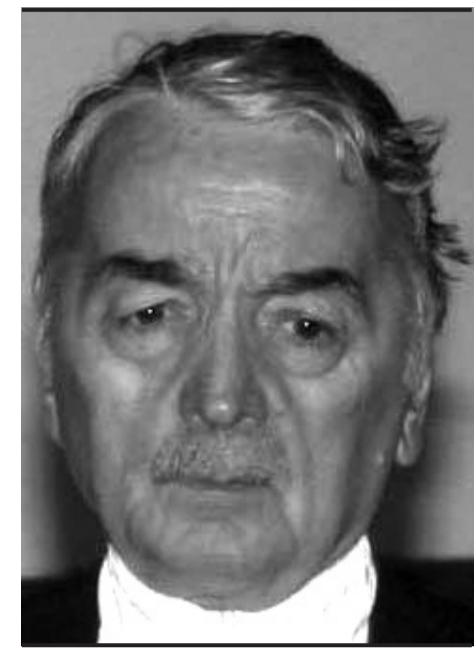
მაგ ასე: 103-III, 106-III, 107-II, 146-III,
147-III, 150-III, 151, 153, 206, 210, 212-III,
213-III, 214, 215, 309, 347, 348-II, 376, 427,
428, 430-III, 431-II, 432, 433, 434-IV, 435-II,
440-II, 441, 443-II, 444, 473, 485, 447, 483-
III, 514, 515-II, 516-III, 517, 518-II, 519-III,
520-II, 521, 522-III, 524, 528-II, 529, 533,
534-II, 591, 599-III, 602, 604-II, 605, 606,
622-III, 623-III, 664, 649-II, 650, 651, 766,
795, 806... ბარე, აკ 100-ზე მეტი გამოგვი-
ვიდა და, ალბათ, საკმარისია.

როგორც იმავითვე შევნიშნე, ასე
დაწვრილებით მხოლოდ ამ ერთ საკითხს
ზე („მეტქი“) ვისაუბრე, დანარჩენ მაგა-
ლითებზე კი მხოლოდ გვერდს მივუთი-
თაბ:

1. ნანილაკი – „ა“ (ტრადიციულად, მძიმით უნდა იყოს გამოყოფილი, მაგრამ ხშირად საერთოდ არა აქვს სასვენი ნიშანი ან, მთლად უარესი, წერტილი უზის).
 - I. „ა. დახედე სურათს...“ (უნდა იყოს – „ა, დახედე სურათს...“) – 421.
 - II. „უკაცრავად... ა ბატონი!“ (უნდა იყოს – „უკაცრავად... ა, ბატონი!“) – 510.
 - III. „რამ გააჩინა აგერ ა გუშინ გალაკტიონი“ (525) – უნდა იყოს: „რამ გააჩინა აგერ ა, გუშინ გალაკტიონი...“
 - IV. „... აგერ, ა, ოცდაცხრა წელი გავიდა...“ (550) – უნდა იყოს: „... აგერ, ა, ოცდაცხრა წელი გავიდა...“
 2. შორისძებული „აბა“ (ზოგჯერ მძიმე აკლია ან საერთოდ არ აქვს)
 - „აბა რა გეგონა“ (19) – უნდა იყოს: „ა-ბა, რა გეგონა!“)
 - „აბა ჰე“ (23) – უნდა იყოს: „აბა, ჰე!“)
 - დანარჩენი იხ. 69, 103, 120, 211, 218, 227, 309, 434, 485, 508, 513, 525, 527, 529, 531, 618, 660...
 3. „ავანტურა“ (უნდა იყოს – ავანტიურა) – 139, 214
 4. „ალბათ“ (ზოგჯერ აკლია მძიმე ან საერთოდ არ აქვს): – 31, 43, 212, 215, 236, 311, 397, 424-II, 518, 571, 574, 618-II, 647, 707, 711 და ა.შ.
 5. „ამასნინათ“ (უნდა იყოს – „ამას ნინათ“) – 520, 622, 785... (კიდევ ვიმეო-

„ორი მოყვიდილი, ეს ვიცოდი, დააღმართვებით, რა პასუხს მეტყოდა...“ (579)

 23. „დაჯინება“ (დაუინება)
 - „შენ კი დაგივიგინია, უარი რომ მითხვას... ხომ მომეჭრა თავიო...“ (181)
 - „დაჯინებით არაფერს ვიუინებ“ (586)
 24. „დღითიდღე“ (დღითი დღე) – 20
 25. „ეკონომიკურმა“ (ეკონომიკურმა) – 649
 26. „ერთერთი“ (ერთ-ერთი) – 573
 27. „ერთმა – ორმა“ (ერთმა-ორმა) – 70
 28. „ესესაა“ (ეს-ესაა) – 346
 29. „ესეიგი“ (ესე ივი) – 332, 336
 30. „ეხლა“ (ახლა) – 732
 31. „ვერცერთი“ (ვერც ერთი) – 72
 32. „ვიღაცვილაცეპბი“ (ვიღაც-ვიღაცები) – 5
 33. „ზევითზევით“ (ზევით-ზევით) – 718
 34. „თავ-ბედი“ (თავბედი) – 339
 35. ნანილაკი „თქმა“:
 - „არ გამოვა არათერითქო“ (არაფერითქო) – 26, 606
 36. „თვითეულ“ (თითოეულ) – 67
 37. „...იმას რომ მიირთმევენ და იფ. იფ რა გემრიელიაო, იძახიან“ (იფ, იფ,) – 607
 38. „კოსტუმი“ (კოსტიუმი) – 379, 421, 428
 39. ანბანით აქ უნდა ყოფილიყო ნანილაკი – „მეთქი“, მაგრამ ამის თაობაზე უკვე მოგახსენეთ.
 40. „მერედამერე“ (მერე და მერე) – 390
 41. „მითუმეტეს“ (მით უმეტეს) – 175, 212, 214, 384, 427, 499, 716, 724,

რებ, ეს ე. ნ. კორექტურა არ გეგონოთ,
ეს პრინციპია ჩვენი „ცოცხალი კლასი-
კოსისა“. ოფიციალურ დოკუმენტშიც
კი ასე წერს (იხ. გაზ. „რაო-რაო?“, 22.
VII.13, გვ. 6, სვეტი 3, აბზ. 2).

- „ან და“ (ანდა) – 248
 - „არა და“ (არადა) – 489, 621
 - „არამიშავს“ (არა მიშავს) – 647
 - „არაუშავს“ (არა უშავს) – 209
 - „არმომეტავია“ (არ მიმეტავია) – 329
 - „არმიაყოლებს“ (არ მიაყოლებს) – 554
 - „არც მეტი არც ნაკლები“ (არც მეტი,
არც ნაკლები) – 60, 287, 391.
 - „არცერთი“ (არც ერთი) – 4, 31, 67, 98,
119, 129, 176, 200, 382, 397, 450, 533-II,
553, 554, 557, 627, 647... (ამ სიტყვასაც
ასე ხმარობს „ცოცხალი კლასიკოსი“
ოფიციალურ დოკუმენტშიც – იხ. გაზ.
„რაო-რაო?“-ს მითითებული გვერდი).
 - „არა თუ“ (არათუ) – 18, 561
 - „არცერთხელ“ (არც ერთხელ) – 526
 - „არც თუ“ (არცთუ) – 63, 200, 535, 608,
720, 736
 - „ასე, რომ“ და „ასე რომ“ (ასე რომ,) –
399, 590, 623
 - „ახალ-გამოღვიძებული“ (ახალგა-
მოღვიძებული) – 724
 - „ახლახანს“ (ახლახან) – 151
 - „ბოლოსდაბოლოს“ (ბოლოს და ბო-
ლოს) – 123, 174, 175, 178-II, 201, 213,
221, 222-II, 238, 249, 273, 307, 375, 380,
498, 720, 725, 748.
 - „გააქვრეს“ (გააქრეს)

- 754, 770, 778, 781, 784... (ამ სიტყვასაც
ასე ხმარობს „ცოცხალი კლასიკოსი“
ოფიციალურ დოკუმენტშიც – იხ.
გაზ. „რაო-რაო?“-ს მითითებული
გვერდი).

42. „მალი-მალ“ (მალიმალ) – 240

43. „მხოლოდდამხოლოდ“ (მხოლოდ და
მხოლოდ) – 590, 786, 807

44. „ნელანელა“ (ნელა-ნელა) – 527

45. „ნელნელა“ (ნელ-ნელა) – 292, 527

46. „პათეტიური“ (პათეტიური) – 13

47. „როდისროდის“ (როდის-როდის) –
490

48. „რაღაცრაღაცებს“ (რაღაც-რაღა-
ცებს) – 406, 810

49. „რომლის გარეშე“ (ურომლისოდაც)
– 181

50. „სიამ-ტკბილობა“ (სიამტკბილობა) –
293

51. „სხვათაშორის“ (სხვათა შორის) – 94,
102, 120, 140, 209 – II, 307, 336, 395,
404, 407, 408, 435, 449, 501, 513, 527,
559, 671, 746, 785, 811

52. „ტიპიური“ (ტიპური) – 48

53. „...დემოკრატია ურაზმერ სრულია-
დაც არ არის...“ – 74 (ე. წ. ავტორისე-
ულ ტექსტში) – ამით სრულიად ახა-
ლი სიტყვა შემოაქვს „ცოცხალ კლა-
სიკოს“ ქართულ სივრცეში, ეს კი
იმაზე მეტყველებს, რომ იგი არა მარ-
ტორუსებს სთავაზობს ორიგინალურ
თარგმანს, არამედ ჩვენც, ქართვე-

ლებსაც გადმოვვიდებს ხოლმე მის-
თვის ესოდენ დამახასიათებელ „მარ-
გალიტებს“ და ამას ხომ „დაფასება“
უნდა?!?

54. „უფროდაუფრო“ (უფრო და უფრო) –
295, 807

55. „ფამილარული“ (ფამილიარული) –
205

56. „ფაქტიურად“ (ფაქტობრივად) – 93,
416

57. „ფერულმარილი“ (ფერ-უმარილი) –
536

58. ნანილაკი „ყენ“ (კუთხ.): „ხომ გახსოვ-
სენ ყველაფერი?“ (გახსოვსყენ) –
767

59. „ყოველშემთხვევაში“ (ყოველ შემთხ-
ვევაში) – 68, 139, 146, 166, 177, 218,
292, 495, 719, 730

60. „ჩააქვრეს“ (ჩააქრეს)
„პროუექტორები ჩააქვრეს“ – 40

61. „ციხე-სიმაგრე“ (ციხესიმაგრე) – 606

62. „ცოლქმარი“ (ცოლ-ქმარი) – 381

ერთხელ კიდევ ვიმეორებ, ყოველივე ზე-
მოთქმული სულაც არ არის ე. წ. კო-
რექტურა, ხოლო, რაც შეეხება ნამდ-
ვილ კორექტურას, ცხადია, ეს ყველა
ნიგნში არის და არც ეს გამოცემაა
გამონაკლისი. აბა, ახლა რამდენიმე
საგანგებოდ ამოვინეროთ იმისათვის,
რომ მიშველაძისეული „სიახლეები-
საგანგებოდ გავმიჯნოთ, ვი-

მეორებ, ე. წ. ტრადიციული კორექ-
ტურული შეცდომები.

 - „დაბრუული წევრები“ (წევრები) – 22,
ზემოდან მე-9 სტ.
 - „სხვისგან გაგინილი“ (გაგონილი) –
89, ბოლო სტრიქონი.
 - „აბადრებდა“ (აბარებდა) – 258, ზე-
მოდან მე-7 სტ.
 - „დაქცეითების“ (დაქვეითების) – 331,
ქვემოდან მე-11 სტ.
 - „ან ვირი ან ვირის პატრონიო“ (ალ-
ბათ, „მოკვდება“ აკლია – გ. დ.) – 328,
ქვემოდან მე-5 სტ.
 - „მობრძნდით“ (მობრძანდით) – 337,
ზემოდან მე-13 სტ.
 - „მეითხა: (აქ რაღაც ნიშანია ჩაგდებუ-
ლი – გ. დ.) ბინის საქმე რავა გაქვს“
(389, ქვემოდან მე-7 სტ.)
 - „დროზეა რ მოვშორდი“ (დროზე არ
მოვშორდი) – 509, ქვემოდან მე-10
სტ.
 - „უნამისობა“ (უნამუსობა) – 530, ზე-
მოდან მე-15 სტ.
 - „მოქედების“ (მოქედების) – 589, ზე-
მოდან მე-15 სტ.
 - „მაგარ“ (მაგრამ) – 613, ქვემოდან მე-
11 სტ.
 - „შაბათს“ (შაბათი) – 674, ქვემოდან
მე-2 სტ.
 - „გულში ჩახურებას“ (ჩახუტებას) –
711, ქვემოდან მე-12 სტ.

14. „მოსი, მოსი!“ (ეს 1 ჩავარდნილია,
ალბათ – გ. დ.) – 732, ქვემოდან მე-7
სტ.

15. „გთხოვთ (აქ რაღაც ნიშანია ჩავარდ-
ნილი – გ. დ.) ჩემს ფუნქციებში – 734,
ქვემოდან მე-4 სტ.

16. „ხომ შერცხვი კაცი“ (ორი „ვ“) – 770,
ქვემოდან მე-6 სტ.

მოდით, ჩემო ძვირფასო შეგირდებო,
რომ აღარ გადაგლალოთ ამ დახვაცებული
ფაქტობრივი მონაცემებით, დავამთავ-
როთ პირველი მეცადინეობა. მართლაც,
ძალიან ბევრი საკირკიტო საკითხი შე-
მოგთავაზეთ და აბა, თქვენ იცით, რო-
გორ აითვისებთ და ჩამაბარებთ. მორიგ
მეცადინეობას ცოტა მოგვიანებით დავ-
ნიშნავ, რომ საკმაო დრო გქონდეთ მოცე-
მული მასალის ასათვისებლად. ისე, წი-
ნიასწარვე გეტყვით, რომ დიზაინსაც, დი-
ას, დიას, დიზაინსაც შევეხებით, კერძოდ,
ჩვეულებრივი ფორმატის ნიგინ როგორ
შეიძლება აქციო დიდ, რომ იტყვიან,
სქელტანიან გამოცემად... შრიფტის ხარ-
ჯზე და მერე „ცოცხალი კლასიკოსივით“
იტრაბათო, 800-გვერდიანი რომანი გა-
მოვეციო... ხომ საინტერესოა?! ჰოდა, აი,
ჯერ წინ მასალა ჩამაბარებთ და მერე
უკეთესს შემოგთავაზებთ, მით უმეტეს,
რომ „ჩურჩულს გადაჩვეული კაცი“ ამ
მხრივ ნამდვილი „საბადოა...“

(I მეცადინეობის დასასრული)

(I გეცადინეობის დასასრული)

გაზაფხულის მოსველა თბილისის გარეუბანში

თურმე ტყუილად არ ტრიალებდა
ამ დილით ჩემი ფანჯრის რაფაზე
ბეღურა, —
ფხაკუნობდა და ფხაკუნობდა,
თითქოს მიხმობდა
გარეთ გამოიხედეო.
გავალე ფანჯარა და უცებ
თვალებში მეცა
ზეგნების სილურჯე...
შემოდგომით გადახეხილ ჭადრის
ხეებს
სიცოცხლის ნიშატი
დასტყობოდათ;
გალამაზებულიყო ხავსიანი
ავტოფარეხებით ჩახერგილი
თვით ჩვენი უმსგავსო ეზოც კი
და აქა-იქ შემორჩენილ ხეების
ტოტებზე
ნაირ-ნაირ ხმაზე ჟღურტულებდნენ
ნაირ-ნაირი ფრთოსნები.
ირგვლივ სიხალისე სუფევდა
მსუბუქი, —
მხოლოდ ამ ყოფილი
რუსული სამხედრო დასახლების
რუხი შენობები ვერაფრით შეემკო
გაზაფხულს
დაიდგნენ დისონანსად, —
როგორც ქვეყნებს შორის
მობოგინე იმპერია,
რომელიც ყოველდღე დაუღდალავად
ცდილობს,
ხასიათი გაგიფუქოს,
რათა ამქვეყნად არაფერი
გიხაროდეს, —
გაზაფხულის მოსვლაც კი.

ტიპი ტაბულა

რიყებე, სადაც მანქანები
დანავარდობენ,
დუღს ცხოვრება,
სადაც თითქოსდა უკვე არ ჩანს
კვალი
წითელი ურჩხულის. —

დგას ბიუსტი პოეტის –
განაწყენებული ბავშვივი
ტურქიპდაბუსხული.

ଓଡ଼ିଆ

იღება და იხურება ჭიშკარი,
ირება და იხურება.
გადიან და შემოდიან,
გადიან და... ვერ შემოდიან
და ჭრიალებს ჭიშკარი
წარსულსა და მომავალს შორის.
დადგება უამი -
გადავლო უნდა ზღურბლი,
განვლო ჭიშკარი,
კარი, კარიბჭე
და თავი ამოჰყო დაუცველ
სამყაროში,
სადაც მარადის ეძებენ
რაღაცას ან ვიღაცას...
ის კი - ჭიშკარი იქვე დგას
და ჰორიზონტს გაჰყურებს,
გადაფერდილი,
თითქოს სივრცეების დაწოლისაგან
და ერთგულად იცავს გარდასულს,
ყველაფერ იმას,
რაც ჩვენ დავტოვეთ ჭიშკრის
გადაღმა.

ზოგიერთ „შეუცვლელ“ ჩინოსანს

ისევ ისეთი წვიმები,
ისევ ისეთი ქარია.
ვინც დაბლა იყო, კვლავ დაბლა,
ვინც ზეცით, ზეცით არიან.

რას იზამ, უნდა უსმინო,
რას იზამ, უნდა ითმინო.
ვით კატა, ფეხზე დგებიან
ოუნო სავარდლიოან იღრუნო

სუსკელაფერი იცვლება
მათ გარდა, ვერ გამიგია,—
არც ხნავენ, არცა თესავენ,
ნაათა მწმოვთ მე კან

...დევს სადღაც მაღლა უფლება,
იქვე ქირქილებს სატანა, –
თავ-პირს იმტვრევენ, რომ შეძლონ
იმისთვის ხელის წატანა.

ଟର୍ମିନେଶ୍ୱର ପତ୍ରାଳୀ

ტალღების დენას აყოლილები,
გუნდ-გუნდად, კენტად თუ
წყვილებად,
მტკვრის ზედაპირზე თოლიები
მიმოფანტულან თეთრ
წერტილებად.
მაქვს ბავშვობიდან სიყვარული
მათი...
იქნებ ჩვენი ხათრით
მანძილი არ გედიდათ, –
თოლიებო, თოლიებო, აქ საიდან
გაჩნდით,
ხომ არ გამოგვყევით
აფხაზეთიდან?

୧୯୦୩

მამა ამბობდა, – ბზიფშია
ჩვენი ხატი და ძირი.
იქით მიჰეონდა პიძას
დროდადრო შესანირი.

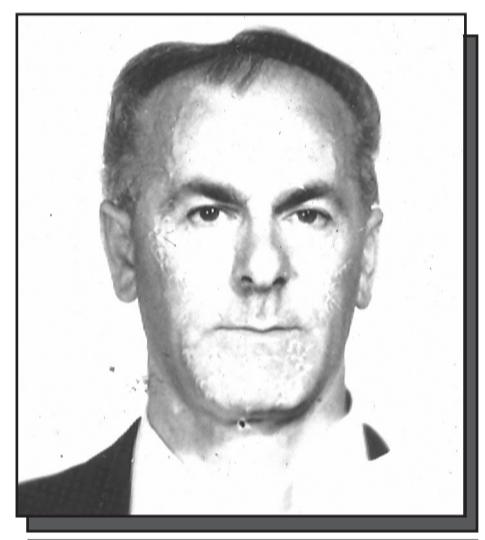
მასშივე მლოცველი მშობელი
და თავმოხდილი ქვევრი...
ბევრი რამ მოხდა შემდეგ,
წილია უაკოთა ჭავჭავი

14. „მოსი, მოსი”¹ (ეს 1 ჩავარდნილია, ალბათ – გ. დ.) – 732, ქვემოდან მე-7 სტ.

15. „გთხოვთ (აქ რაღაც ნიშანია ჩავარდნილი – გ. დ.) ჩემს ფუნქციებში – 734, ქვემოდან მე-4 სტ.

16. „ხომ შერცხვი კაცი“ (ორი „გ“) – 770, ქვემოდან მე-6 სტ.

მოდით, ჩემო ძირიფასო შეგირდებო, რომ აღარ გადაგლალოთ ამ დახვაცებული ფაქტობრივი მონაცემებით, დავამთავროთ პირველი მეცადინეობა. მართლაც, ძალიან ბევრი საკირკიტო საკითხი შემოგთავაზეთ და აბა, თქვენ იცით, როგორ აითვისებთ და ჩამაბარებთ. მორიგ მეცადინეობას ცოტა მოგვიანებით დავნიშნავ, რომ საკმაო დრო გქონდეთ მოცემული მასალის ასათვისებლად. ისე, წინასწარვე გეტყვით, რომ დიზაინსაც, დიახ, დიახ, დიზაინსაც შევეხებით, კერძოდ, ჩვეულებრივი ფორმატის წიგნი როგორ შეიძლება აქციო დიდ, რომ იტყვიან, სქელტანიან გამოცემად... შრიიფტის ხარჯზე და მერე „ცოცხალი კლასიკოსივით“ იტრაბახოთ, 800-გვერდიანი რომანი გამოვეციო... ხომ საინტერესოა?! ჰოდა, აი, ჯერ წინა მასალა ჩამაბარეთ და მერე უკეთესს შემოგთავაზებთ, მით უმეტეს, რომ „ჩურჩულს გადაჩვეული კაცი“ ამ მხრივ ნამდვილი „საბადოა“...

აკტლონ პირველი

სულს ვერ აბერებს უამი,
უამი აბერებს სხეულს, —
კვლავ ვხედავ მამას, ღოცვით
ბზიფისკუნ პირმიქცეულს.

ზღვისკენ მიიწევს მდინარე
ზვირთებსპეტაკი, გრილი.
დავანებულა ნინაპრის
სული მთას, ტყეს თუ ბილიკს.

და მოდის ჩემი გვარი
იმ დროდან, დათის მეოხებით,
ოდეს დასავლეთს ფლობდნენ
სახლოდან კოტბაძე

